

Ἄριθμ. Πρωτ. 450

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ Τῷ ΑΓΙῷ ΠΑΣΧΑ

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΠΑΝΤΙ Τῷ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁλοκαρδίως σᾶς ἀπευθύνομεν ἀπό τῆς ἕδρας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τόν χαρμόσουν χαιρετισμόν «Χριστός Ἀνέστη!». Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό κέντρον τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας. Χωρίς τήν Ἀνάστασιν ἡ πίστις ἡμῶν εἶναι «κενή» (Α΄ Κορ. ιε΄, 14). Ὁ Θεός Λόγος μέ τήν Ἀνάστασιν Του ἀφθαρτοποίησε καί ἐθέωσε τόν τετραυματισμένον καί ἀμαυρωμένον ἀπό τήν ἁμαρτίαν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθέντα ἄνθρωπον, καί ἔδωκεν εἰς αὐτόν καί ἄλιν τήν δυνατότητα τοῦ καθ' ὁμοίωσιν, τοῦ ὁποίου ἀπεστερήθη διά τῆς παρακοῆς.

Τί σημαίνει, ὁμως, ἡ ἑορτή τοῦ Πάσχα, ἡ νίκη τῆς ζωῆς κατά τοῦ θανάτου, μέσα εἰς ἓνα κόσμον βίας καί πολέμων, ἐν ὀνόματι μάλιστα τῆς θρησκείας καί τοῦ Θεοῦ;

Πολλοί σοφοί προσεπάθησαν νά ἐξεύρουν λύσιν εἰς τό πρόβλημα τοῦ θανάτου καί νά τό ὑπερβούν διά διαφόρων θεωριῶν. Ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοί ἐορτάζομεν τήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν καί κηρύσσομεν εὐθαρσῶς τήν κατάργησιν τοῦ θανάτου. Γνωρίζομεν ὅτι χορηγός τῆς ζωῆς εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Ὁποίῳ «ζωή ἦν» (Ἰωάν. α΄, 4). Ἔχομεν τήν χαροποιόν ἐμπειρίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἐνίκηθη ὁ θάνατος διά τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. «Χαρᾶς τά πάντα πεπλήρωται, τῆς ἀναστάσεως τήν πείραν εἰληφότα». Αὐτή ἡ πίστις καταναγάζει ὅλας τάς ἐκφάνσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, συμπυκνοῦται δέ ἐν τῇ Θείᾳ Εὐχαριστίᾳ. Τό γεγονός ὅτι εἰς τόν χριστιανισμόν

νικόν κόσμον κυρίως ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διέσωσε τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν ὡς κέντρον τῆς ζωῆς καὶ τῆς πνευματικότητός της εἶναι ἀρρηκτως συνδεδεμένον μὲ τὸ ὅτι ἡ Ἀνάστασις εἶναι ὁ πυρὴν τῆς πίστεως, τῆς λατρείας καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔθους. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ εὐχαριστιακὴ λειτουργία εἶναι πάντοτε πανηγυρικὴ καὶ χαρμόσυνος καὶ συνδέεται πρωτίστως μὲ τὴν Κυριακὴν, τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡ πλέον συγκλονιστικὴ ἔκφρασις καὶ ἐρμηνεία τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς καινοποιητικῆς δυνάμεώς της εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς καθόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Ἄδην ὅπως τὴν θαυμάζομεν εἰς τὴν ἐνταῦθα Μονὴν τῆς Χώρας. Ὁ Κύριος τῆς δόξης κατελθὼν μέχρις Ἄδου ταμείων καὶ συντρίψας τὰς Πύλας αὐτοῦ, ἀναδύεται νικηφόρος συνανιστῶν ἑαυτῶ τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὐάν, ὀλόκληρον δηλαδὴ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν Ἑσχάτων. «Νῦν πάντα πεπληρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια». Ἡ κτίσις διαβαίνει ἀπὸ τὸ ζοφερόν βασιλεῖον τοῦ θανάτου εἰς τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ πιστός, Ἀναστάσεως κοινωνός, καλεῖται νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. α', 8).

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, βιοῦσα τὸ μυστήριον τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἀναστάσεως συγχρόνως, μᾶς καλεῖ σήμερον νὰ «προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι» καὶ νὰ «συνεορτάσωμεν Πάσχα Θεοῦ τὸ σωτήριο».

Διότι, διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἐγίναμεν ἓνας λαός ἡ ἀνθρωπότης ἠνώθημεν εἰς ἓν σῶμα. Μὲ τὸν Σταυρόν καὶ τὴν Ἀνάστασίν Του ὁ Χριστός ἐθανάτωσεν ὀριστικῶς τὴν ὑπάρχουσαν ἔχθραν. Τοιουτοτρόπως, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, ἡ Μία, Ἀγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς συμφιλίωσης τῶν πάντων, ἡ Ἐκκλησία τῆς ἀγάπης πρὸς πάντας, φίλους καὶ ἐχθρούς. Ὅλοι συμφιλιωμένοι, πλήρεις νέας ζωῆς, ζωῆς ἀληθινῆς, γινόμεθα συμπολιταὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ (πρβλ. Ἐφ. β', 15-20).

Ἄτυχῶς, σήμερον ἡ τρομοκρατία, οἱ πόλεμοι καὶ γενικώτερον ἡ ἀφαίρεσις τῆς ζωῆς ἀνθρώπων συνεχίζονται. Ὁ θρῆνος καὶ ἡ ἀγωνία τῶν θυμάτων, διαδιδόμενοι μάλιστα ταχύτατα διὰ τῶν συγχρόνων τεχνολογικῶν μέσων, διασχίζουν τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ σπαράσσουν τὴν καρδίαν μας. Διὰ τοῦτο οἱ ἠγγέται τῆς ἀνθρωπότητος, πολιτικοὶ καὶ πνευματικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοί, ἔχομεν καθήκον καὶ χρέος ἀγάπης νὰ ἐνεργῶμεν πᾶν ὅ,τι ἐνδείκνυται διὰ τὴν ἀποφυγὴν αὐτῶν τῶν ἐκρῦθμων καταστάσεων.

Ἐν μέσῳ αὐτοῦ τοῦ σημερινοῦ «κόσμου τοῦ παραλόγου», ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ καλούμεθα νὰ δώσωμεν τὴν καλὴν μαρτυρίαν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προσφορᾶς πρὸς τὸν συνάνθρωπον, ἀγάπης καὶ μόνον.

Τό Πάσχα δέν εἶναι διά τούς Ὁρθοδόξους πιστούς μία στιγμιαία ἀπόδρασις ἀπό τήν στυγνήν πραγματικότητα τοῦ κακοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, εἶναι ἡ ἀκλόνητος βεβαιότης ὅτι ὁ θανάτῳ θάνατον πατήσας καί ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός εἶναι μεθ' ἡμῶν «πάσας τάς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. κη', 20).

Αὐτό, τέκνα καί ἀδελφοί, εἶναι καί ἐφέτος τό ἀναστάσιμον μήνυμα τοῦ Ἁγιοτάτου Ἀποστολικοῦ καί Πατριαρχικοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου, τοῦ Ἱεροῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρου, πρὸς ὅλους τούς συνανθρώπους μας: ὅτι ἀνέστη Χριστός καί κατήργηται τό κράτος τοῦ θανάτου· τό κράτος τῆς ἐξουσίας τοῦ ἰσχυροῦ ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου· καί ὅτι μόνον «ζωή πολιτεύεται» καί ἀγάπης θαλπωρή καί ἐλέους ἄβυσσος καί Χάριτος ἀκενώτου τοῦ Ἀναστάτου Χριστοῦ, ἡ ὁποία καλύπτει πᾶσαν τήν οἰκουμένην, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον· ἀρκεῖ οἱ ἄνθρωποι νά κατανοήσωμεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι τό φῶς τό ἀληθινόν καί ὅτι ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καί ἡ ζωὴ ἦν τό φῶς τῶν ἀνθρώπων (πρβλ. Ἰωάν. α', 3-4). Αὐτό εἶναι τό μήνυμα ἡμῶν πρὸς πάντας τούς πολιτικούς καί πνευματικούς ἡγέτας τοῦ κόσμου τούτου.

Δεῦτε, λοιπόν, λάβετε, φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός τοῦ Φαναρίου, τό ὁποῖον, ὡς φῶς Χριστοῦ, ὡς φῶς ἀγάπης, φαίνει πᾶσι· καί ἐν Αὐτῷ «σκοτία οὐκ ἔστιν οὐδεμία» (πρβλ. Α' Ἰωάν. α', 5). Ἄς ἐνωτισθῶμεν, ἀδελφοί καί τέκνα, τό Εὐαγγέλιον τοῦτο τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀγάπης καί ἅς ἀπαλύνωμεν οἱ Ὁρθόδοξοι τόν πόνον τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος, μέ τήν ἰδικήν μας ἀγάπην καί θυσίαν.

Δόξα τῷ χορηγῷ τῆς ζωῆς, τῷ δείξαντι τό φῶς καί τήν ἀγάπην καί τήν εἰρήνην εἰς τόν κόσμον καί εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων προσωπικῶς, δόξα τῷ Βασιλεῖ τῆς δόξης Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ Νικητῇ τοῦ θανάτου καί ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα, βίς'

*† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
διάπυρος πρὸς Χριστόν Ἀναστάνα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν*

ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Θά ἦταν ἀποτέλεσμα ἠθελημένης μυωπικῆς τακτικῆς ἢ ἀγνόηση τῶν σοβαρῶν ἀνακατατάξεων, οἱ ὁποῖες συντελοῦνται στόν σύγχρονο κόσμο γενικά καί εἰδικά καί στήν Ἑλλάδα. Αὐτές οἱ ἀνακατατάξεις ἔχουν ἄμεσες συνέπειες στήν πνευματική ζωή τῶν ἀνθρώπων καί δέν εἶναι δυνατόν νά ἀφήσουν ἀδιάφορη τήν Ἐκκλησία, τήν ὁποία πρῶτα ἀπ' ὅλα ἐνδιαφέρει ἡ λύτρωση καί ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ ἀνακατατάξεις εἶναι οὐσιαστικά διαφοροποιήσεις καί ἀλλοιώσεις τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς καί τῆς μορφῆς τοῦ φρονήματος τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Καί ξεκινοῦν κυρίως ἀπό τόν χώρο τῆς ζωῆς τῶν ἀριστοκρατῶν, ἐπεκτείνονται στίς τάξεις τῶν ἀσπῶν, τῶν συνθλιβομένων στά ἀστικά κέντρα, καί καταλήγουν, ἔστω καί ἐξασθενημένες, στήν τελευταία ἀγροτική κατοικία. Αὐτό γιά τό ὁποῖο ἤδη συζητοῦμε δέν εἶναι ἀκριβῶς ὁ λεγόμενος σύγχρονος πολιτισμός, εἶναι κάτι βαθύτερο. Εἶναι ριζοσπαστική διαφοροποίηση τῆς οὐσίας τῆς ζωῆς καί τῆς σκέψεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ καθολικότητα τοῦ φαινομένου τῶν ἀνακατατάξεων δημιουργεῖ ὀξύτατα προβλήματα γιά τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ πιστοί μας κινδυνεύουν νά χάσουν τήν βεβαιότητα τῆς στάσεώς τους ἔναντι τῆς ζωῆς, τήν ὁποία κηρῦσει ἡ Ἐκκλησία, διχάζονται μπροστά στό δίλημμα, ἢ νά μείνουν πιστοί στό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ἢ νά προσχωρήσουν στήν περιοχὴ τῶν ρευμάτων τοῦ συγχρόνου κόσμου. Πρίν νά προχωρήσωμε διεξοδικότερα στόν πρακτικό καθορισμό αὐτῶν τῶν ἀνακατατάξεων, ὅπως καί στήν τηρητέα στάση τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας γιά τό πρόβλημα αὐτό, ἐντός βεβαίως τοῦ χώρου τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας της, κρίνομε ἀπαραίτητο νά ὑπομνήσωμε ἐλάχιστα περὶ τῆς οὐσίας τῆς Ἐκκλησίας.

Ἦταν ὁ Κύριος κρινόταν μπροστά στόν Πιλάτο, εἶπε ὅτι *«ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου»*. Τοῦτο ὁμως δέν σημαίνει ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ δέν εὐρίσκεται σ' αὐτόν τόν κόσμο, γι' αὐτό καί σέ ἄλλη περίσταση ὁ Κύριος εἶπε ὅτι *«ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντός ὑμῶν ἐστίν»*. Ἡ προέλευση καί οἱ ἀρχές τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ *«ἣς οὐκ ἔσται τέλος»*, δέν εἶναι ἐγκόσμιες, τό ἔργο ὁμως καί τό μυστήριο αὐτῆς τῆς βασιλείας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ Ἐκκλησία, τελεῖται μέσα σ' αὐτόν τόν κόσμο, ἂν καί δέν εἶναι πάντοτε φανερό καί δέν ἐπιβάλλεται μέ τόν ἴδιο τρόπο πού ἐπιβάλλονται τά ἀποτελέσματα τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος. Τό ἔργο τῆς βασιλείας καρποφορεῖ *«ἐν ὑπομονῇ»*, καί σπείρεται ὅπως ὁ σπόρος τοῦ σιταριοῦ, ἀλλά μετὰ βλαστάνει καί αὐξάνεται *«ὡς οὐκ οἶδεν»* ὁ ἄνθρωπος. Τήν Ἐκκλησία τήν δεχόμεθα σάν θεῖο καί συγχρόνως ἀνθρώπινο καθεστῶς, κατά τήν θεανθρωπική ἀκριβῶς ὑπόσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί τήν ἐννοοῦμε συγχρόνως καί ὁρατὴ καί ἀόρατη. Τήν ἴδια Ἐκκλησία ἀνθρώπων, καί τήν Ἐκκλησία τῶν ἀγγέλων. Τήν ἴδια Ἐκκλησία νά παροικῇ στήν γῆ καί νά ὀδεύῃ στοὺς οὐρανοὺς.

Τὴν ἴδια Ἐκκλησία τῶν πιστῶν, οἱ ὅποιοι ἐνῶ φέρουν τὴν ἀνθρωπίνη ἀτέλεια, προχωροῦν στὸν δρόμο τῆς θείας χάριτος καὶ σωτηρίας καὶ Ἐκκλησία ἀγίων, οἱ ὅποιοι «μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως» ἀπεκδέχονται τὴν φανέρωση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, «ἵνα κομίσωνται τὴν ἐπαγγελίαν». Ἡ Ἐκκλησία, ἡ παροικοῦσα στὴν γῆ, ἂν καὶ δέν εἶναι ἀπὸ τὴν γῆ καὶ τὸ πολίτευμά της «ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει», ὁμως δέν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν γῆ, ἀλλὰ πορεύεται καὶ τρέχει τὸν «προκείμενον αὐτῇ ἀγῶνα». Μέσα στὰ πλαίσια αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος τοποθετεῖται καὶ ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπέναντι σὶς σύγχρονες ἀνακατατάξεις μέσα στὸν κόσμο.

Ἡ πολιτικοποίηση τῶν ιδεῶν ἢ τὸ ιδεολογικὸ περίβλημα τῶν πολιτικῶν συστημάτων εἶναι ἓνα νεώτερο φαινόμενο στὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας. Μὲ ὀξύτητα ἐμφανίσθηκε τὸ γεγονός στὴν Ἰταλία, ὅπου ἀστόχως ἴσως ἐκδηλώθηκε δραστηρίως ἡ παρέμβαση τῆς παπικῆς ἐκκλησίας. Ἡ πολιτικὴ τοποθέτηση, πού συνοδεύεται μὲ ιδεολογικὸ ὑπόβαθρο, καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπο περισσότερο φανατικὸ ὁπαδὸ τοῦ κόμματος, καὶ τοῦ ἀφαιρεῖ τὸ δυναμικὸ τῆς ψυχῆς, πού θά διετίθετο γιὰ τὴν πρόσληψη τοῦ κηρύγματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία χωρὶς πάθος μπορεῖ νὰ ἀντιπαρατάξῃ σ' αὐτὸν τὸν γῆινο ιδεολογικὸ ἐπιμερισμὸ τὴν καθολικότητα καὶ τὴν οὐράνια προέλευση τῆς λυτρωτικῆς ἀληθείας της. Ἀλλ' ὡς ὀρθῶς ἐγράφη «δέν εἶναι δυνατὸν νὰ φανερώσῃς τὴν καθολικότητα τῆς ἀληθείας τῆς Ἐκκλησίας ἀρνούμενος τὰ εἶδωλα τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμου, ὅταν δέν ἔχεις ἀρνηθῆ τὸ ἴδιο ἀπερίφραστα καὶ τὰ εἶδωλα τῆς καπιταλιστικῆς εὐημερίας, ὅταν δέν ἐκήρυξες μὲ παρρησία, στὴν τάξη ἢ στὸν ἄμβωνα, τὴν ἐλευθερία, τὸν καιρὸ πού οἱ τύραννοι ποδοπατοῦσαν τὴν ἐλευθερία, ἀκόμη καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἐν ὀνόματι ἐλληνοχριστιανικῶν ιδεωδῶν». Μακρυνά, λοιπόν, ἀπὸ κάθε ἐγκόσμιο πολιτικὸ συμβιβασμὸ, μακρυνά ἀπὸ κάθε ἐχθρική διάσταση πρὸς τὰ μέλη της γιὰ τίς πολιτικὲς πεποιθήσεις τους, ἡ Ἐκκλησία κηρύσσει καὶ μαρτυρεῖ τὴν ἀλήθεια πού λυτρώνει, ἀφοῦ «ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο».

Καλή Ἀνάσταση, Καλό Πάσχα.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΘΙΜΟΣ

Θεσσαλονίκη, 25-4-2016

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ἀριθμ. πρωτ.: 227.-

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ
1 ΜΑΪΟΥ 2016

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΝΘΙΜΟΣ

Πρός τόν ιερό Κλήρο καί τόν εὐσεβῆ Λαό
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Ἀδελφοί μου Χριστός Ἀνάστη!

Ὁ θριαμβευτικός ἀναστάσιμος ὕμνος τῆς **Ἐκκλησίας** ψάλλεται καί πάλι ἀπό τούς **Ὁρθοδόξους Χριστιανούς**, ἀντιλαλῶντας τό μήνυμα τῆς αἰσιοδοξίας καί τῆς ἐλπίδος στή χριστιανοσύνη ὁλόκληρη. Μέσα στή χαρούμενη **Ἀνοιξη** τῆς **Ὁρθοδοξίας** ὁ μυροβόλος ἀνθός τῆς **Ἀναστάσεως** γίνεται καρπός στέρεος καί πάνω σ' αὐτόν φυτρώνει αἰώνιο καί ἀσάλευτο τό θαλλερό δένδρο τῆς πίστεως στόν **Ἰησοῦ Χριστό** καί στό αἰώνιο **Εὐαγγέλιο**. Ὁ χλευαστικός χιτώνας τοῦ **Κυρίου** ἔγινε σουδάριο στόν κενό τάφο, ὁ ἐμπαικτικός κάλαμος μετετράπη σέ σκῆπτρο οὐράνιας ἐξουσίας, τό ἀκάνθινο στεφάνι ἀνεδειχθη σέ ἀστραφερό φωτοστέφανο, τό **Αἷμα** ἀπό τίς πληγές του ἐγένισε τά ἅγια **Ποτήρια** μέ τήν γλυκειά γεύση τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καί τῆς αἰωνίας ζωῆς, οἱ ἰαχές καί οἱ κατάρες τοῦ ἐβραϊκοῦ ὄχλου, ἐκαλύφθηκαν ἀπό τό τραγούδι τῆς χαρᾶς τοῦ **Ἀγγέλου** καί τῶν **Μυροφόρων**, ὅτι **«ΑΝΕΣΤΗ Ο ΚΥΡΙΟΣ»**. Ὁ **Πιλάτος** ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἄπιστης κοσμικῆς ἐξουσίας καί οἱ **Γραμματεῖς - Φαρισαῖοι** ὡς ἐκφραστῆς τῆς ὑποκρισίας καί τῆς τυπικῆς εὐσεβείας, ἐξαφανίσθηκαν μπροστά στά ἄδολα, ταπεινά, τίμια, ἀνιδιοτελεῆ καί ἱερά πρόσωπα τῆς **Παναγίας** καί τῶν ἁγίων **Ἀποστόλων**. Ἡ **Ἀνάσταση** τοῦ **Ἰησοῦ Χριστοῦ** εἶχε ἀρχίσει τήν ἀνακαίνιση τοῦ παληωμένου κόσμου. Καί στόν ἄλλο κόσμο, στόν πέραν τοῦ τάφου, ἐθραύσθησαν οἱ χάλκινες πύλες τοῦ ἄδου, ἐκόπηκαν τά δεσμά τῆς τυραννίας τῶν κεκοιμημένων καί οἱ ἐνώπιον τοῦ **Θεοῦ** εὐαρεστήσαντες, ὠδηγήθηκαν ἀπό τόν **Ἀναστάνα Χριστό** στά οὐράνια δώματα τοῦ **Παραδείσου**, τά γεμάτα ἀπό φῶς, ἀπό τήν χαρά καί τήν ἀνείπωτη θεϊκή εὐφροσύνη.

Γι' αὐτό ὁ ὕμνωδός τῆς **Ἐκκλησίας** ψάλλει πανηγυρικά:

«**Νῦν πάντα πεπλήρωται φότης,
οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια,
έορταζέτω γοῦν πᾶσα κτίσις,
τήν ἔγερσιν Χριστοῦ ἐν ἧ ἔστερέωται**» (Κανών τῆς Ἀναστάσεως).

Ἐπί δύο χιλιάδες χρόνια ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μετατιθεμένη ἀπό τούς ἐναντίον τῆς διωγμούς στό θρίαμβο, ἀπό τούς πολέμους στή νίκη, ἀπό τήν σκλαβιά στήν ἐλευθερία, ἀπό τήν συκοφάντηση στήν δικαίωση, καί ἀπό τό περιθώριο στό κέντρο τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου, ἐπιβεβαιώνει τήν Ἀνάσταση τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς, ὡς τήν ἀστείρευτη πηγὴ δυνάμεως καί ἀληθινῆς ζωῆς. Γι' αὐτό καί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ διδάσκει, ὅτι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ «ἀνεγέννησεν ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωσαν, εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς...» (Α΄ Πέτρο. 1, 3-4). Κανείς, μὰ κανείς στόν κόσμο, ἀδελφοί μου, δέν διαθέτει τέτοια θεσπέσια πίστη, τέτοια οὐράνια διδασκαλία, τέτοια μυστηριακὴ ἀποκάλυψη, τόση ἐλπίδα γιὰ τήν παροῦσα ζωὴ καί γιὰ τήν μέλλουσα. Μόνον ἕνας ἀγωνιζόμενος Ὁρθόδοξος Χριστιανός μπορεῖ νά βιώσῃ τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου καί τόν θρίαμβο τῆς Ἀναστάσεώς του, πρὸ πάντων μέσα στή μυσταγωγία τῆς χριστιανικῆς λατρείας. Καί μόνο μέσα ἀπό αὐτό τό βίωμα μπορεῖ νά ἀντιληφθῇ καί νά ἀποδεχθῇ τήν χριστιανικὴ διδασκαλία γιὰ τήν δημιουργία τοῦ κόσμου καί τό μεγαλεῖο τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως.

Πολλοί μέσα στήν ἱστορία, ἀκόμη καί στόν παρόντα αἰῶνα, ἀποπειράθηκαν νά ἐνταφιάσουν σέ κάποιον τάφο τό **Εὐαγγέλιο** καί τήν **Ἐκκλησία**. Ἀλλά ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἡ ἴδια ἡ καρδιά τῆς χριστιανοσύνης. Αὐτὴ ἡ καρδιά χτυπᾷ ἀκατάπαυστα. Καί μέ τούς οὐρανίους, ἀπροσμέτρητους καί αἰωνίους παλμούς τῆς δίνει ἐλπίδα καί ζωὴ στόν κόσμο, ὅπως τό εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός: «**Ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν**» (Ἰω. 10, 10). Ἡ τραγωδία τοῦ θανάτου εὐρίσκει τήν λύση τῆς σὸ ἱερό πρόσωπο τοῦ **Ἀναστάντος Χριστοῦ**. Ἡ ἀπελπιστικὴ μελαγχολία ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ ἀνθρωπίνου βίου μπορεῖ νά ἀνασταλῇ ἀπὸ τήν αἴσθησι τῆς λυτρώσεως πού ἐπήγασε ἀπὸ τόν θεανθρώπινο πόνο ἐπὶ τοῦ **Σταυροῦ**. Ἡ σύγχρονη κοσμικὴ τρικυμία τῶν ταραγμένων συνειδήσεων γαληνεύει μέ τό θεῖο δῶρο τῆς ἀναστάσιμης εἰρήνης. «**Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν**» (Ἰω. 14, 27) λέγει ὁ **Κύριος**. Καί τό ξεστράτισμα μερικῶν νέων ἀδελφῶν μας, στίς σκοτεινές παρόδους τῶν προσκαίρων παραδείσων, μέ τούς ἀπηγορευμένους ἀνθρωποκτόνους καρπούς, μόνον τό ἀπαστράπτον **Φῶς** τῆς Ἀναστάσεως, μπορεῖ νά τό ἐπανορθώσῃ σέ πορεία ἐπιστροφῆς, ὀδηγῶντας σταθερὰ τὰ βήματα καί αὐτῶν τῶν νέων, σὸ αἴσιο τέρμα μιᾶς ἀληθινῆς ἀνθρωπίνης δημιουργίας καί προσφορᾶς. Ὅδοιπόροι ὅλοι μας, ἐπάνω σὸ ἐτοιμόρροπο σκηνικὸ τοῦ παρόντος ἀντιφατικοῦ κόσμου, ὅπως ἐμεῖς τόν διεμορφώσαμε, ἄς μὴ ξεγελασθοῦμε ἀπὸ τήν

κατ' ἐπίφραση ἀνθρωπίνη εὐτυχία τῶν καθ' οἰονδήποτε τρόπο δυνατῶν. Ἐξω ἀπό τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν αἰωνία Ἀνάσταση τοῦ Ἰδρυτοῦ της, δέν ὑπάρχει χαρά, δέν βασιλεύει εἰρήνη, δέν ὑπάρχει σωτηρία. Καθαρά καὶ ξάστερα. Ἡ ἀληθινή ζωὴ κερδίζεται μέ τόν Χριστό καὶ μέ τὴν βιωτὴ πού Ἐκεῖνος μᾶς ἐδίδαξε. Εἶναι σκληρὴ ἢ ἀνθρωπίνη ζωὴ. Ἀλλά ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τόν ἄνθρωπο εἶναι ἰσχυρότερη.

Ἡ πρόνοια καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τόν ἄνθρωπο ὠδήγησε στήν Ἐνανθρώπηση, στή Σταύρωση καὶ στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Τίποτε μεγαλύτερο ἀπὸ αὐτό δέν ὑπάρχει. Ὁ χριστιανικὸς πολιτισμὸς, πού ἐπήγασε ἀπὸ αὐτό τό γεγονός τῆς θείας Ἀποκαλύψεως, κλείει τόν κύκλο τῶν πολιτισμῶν, εἶναι φαίνεται ὁ τελευταῖος. Ὡς ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας, ἔχομε τό χρέος, μέ διαδοχικὲς ὑπερβάσεις νά ξεπεράσωμε τίς ἐπιρροές τῆς ὑλιστικῆς ζωῆς καὶ νά ὀδηγηθοῦμε στήν ἀναστάσιμη ἀπελευθέρωση πού μᾶς χαρίζει ὁ Ἀναστημένος Χριστός. Εἰδικότερα γιὰ μᾶς τούς Ἕλληνες, τό χρέος αὐτό ἀφορᾷ στήν ἴδια τὴν ὑπόστασή μας καὶ στήν ὑπαρξή μας. Μέ πίστη καὶ μέ σωφροσύνη, μέ ἐνότητα καὶ ἀφοσίωση στό καθήκον μας, εἶναι βέβαιο ὅτι θά ξεπεράσωμε ὅλους τούς κινδύνους καὶ τίς νέες ἀπειλές. Γιὰ μᾶς τούς Ὀρθοδόξους Ἕλληνες ἰσχύει αὐτό πού λέγει ἡ Ἁγία Γραφή, ὅτι πορευόμεθα μέσα στήν ἱστορία κατὰ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ «ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι αἰεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες» (Β΄ Κορ. 6,9). Ἄς ἔχομε ἐλπίδα καὶ θάρρος οἱ Ἕλληνες. Καὶ πρό πάντων ἅς ἔχομε στήριγμά μας τὴν αἰωνία Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Ἀδελφοί μου,

Τοῦτο τό Πάσχα, καθὼς ἡ Ἀνάσταση ἰριδίζει πολύμορφα τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἐν Χριστῷ κοινωνίας τῶν 350 ἑκατομμυρίων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, μπροστά στή θεά καὶ τὴν ἱερὴ αἴσθησις ἑνὸς κόσμου πνευματικοῦ καὶ ὑλικοῦ, τοῦ ὁποῖου καὶ τὰ ἀκρότατα σημεῖα ἐδέχθησαν τίς ἀκτῖνες τοῦ ὑπερφουοῦς Φωτός πού ἐξέλαμψε ἀπὸ τόν κενό Τάφο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἅς τραφοῦμε μέ τόν Ἄρτο τῆς Εὐχαριστίας του, καὶ ἅς ἐναποθέσωμε ἐνώπιόν του τὴν πίστη μας, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀγάπη. Μέ τίς τρεῖς μεγάλες αὐτές ἀρετές, ἅς κρατήσωμε τὴν ἐνότητά μας καὶ ἅς εὐχηθοῦμε, ἔτη πολλὰ καὶ εἰρηνικά, γιὰ τὴν εἰρήνην στόν κόσμο, καὶ στήν πράξη, μέ ἀγάπη καὶ συμπόνια πρὸς τούς συνανθρώπους μας, καὶ πρό πάντων πρὸς τούς πρόσφυγες καὶ τούς μετανάστες.

Χριστὸς Ἀνέστη, Ἀδελφοί μου.

Εὐχέτης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΘΙΜΟΣ

Γιά νά ἐνημερώνονται οἱ νεώτεροι

**ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΝ
κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΝ**

18-9-1975

Ἐξοχώτατε κ. Πρωθυπουργέ,

Τελῶν ὑπό τήν συναίσθησιν τῆς βαρείας εὐθύνης ἔναντι τοῦ ἠρωϊκοῦ λαοῦ μεγάλου τμήματος τοῦ ἀκριτικοῦ νομοῦ Ἐβρου, ὡς πνευματικός Ποιμὴν αὐτοῦ καί Πρόεδρος ειδικῆς Πανεβρείου Ἐπιτροπῆς, ἀπευθύνομαι διά τῆς παρουσίας μου πρὸς τὴν Ἐξοχότητά Σας ἐν βαθυτάτῃ ἐκτιμῆσει πρὸς τὴν πανεθνικὴν προσωπικότητά Σας καί πρὸς τὸ ὑψηλὸν ὑπουργημα, τὸ ὁποῖον Σᾶς ἀνέθεσεν ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Ἐπειδὴ φοβοῦμαι, ὅτι παλλαϊκὸν αἴτημα τοῦ νομοῦ Ἐβρου, διατυπούμενον διαρκῶς καί πολυτρόπως, προφορικῶς καί ἐγγράφως, δέν ἔφθασεν εἰσέτι εἰς τὸ πρωθυπουργικὸν γραφεῖον Σας, καί δέν περιελήφθη, ἔστω, εἰς τριτεῦοντα κατάλογον τῶν ὑπὸ τὴν προσωπικὴν Σας εὐθύνην ἀντιμετωπιζομένων προβλημάτων τοῦ λαοῦ μας, ἀπευθύνω τὴν παροῦσαν μου πρὸς τὴν Ἐξοχότητά Σας, προσωπικῶς καί δημοσίᾳ.

Βεβαιωθῆτε, κύριε, Πρωθυπουργέ, ὅτι θά ἦτο ἐκτός τῶν προθέσεων, τόσον ἐμοῦ, ὅσον καί τοῦ εὐγενοῦς λαοῦ τοῦ Ἐβρου, νά Σᾶς παράσχωμεν μίαν πρόσθετον ὄχλησιν διά «τοπικόν» ζήτημα, εἰς στιγμὰς κατὰ τὰς ὁποίας γνωρίζομεν, ὅτι χειρίζεσθε μετ' ἐπαχθοῦς μόχθου, μετ' ἀρίστης εὐθυκρισίας καί μεθ' ἱστορικῆς εὐθύνης, παμμέγιστα

προβλήματα τοῦ Ἔθνους μας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ λαός τοῦ ὁποίου σήμερον τὸν παλμόν τῆς ψυχῆς Σᾶς μεταφέρω, ἔχει τὸ προνόμιον νά εἶναι μονίμως ὁ φύλαξ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔναντι τοῦ ἀπὸ Ἀνατολῶν κινδύνου, καί νά ἔχη ὑποστῆ κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας τὰς βαρείας συνεπείας τῆς ἀνανεουμένης ἐκάστοτε ἑλληνοτουρκικῆς κρίσεως, πιστεύω ὅτι τὸ «τοπικόν» πρόβλημά του, ἀσκοῦν ἄμεσον ἐπίπτωσιν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος αὐτοῦ, δύναται νά περιληφθῆ ὡς πρῶτον εἰς τὸν κατάλογον τῶν θεμάτων Σας, διά τῶν ὁποίων προετοιμάζετε τὸν λαόν μας διά νά ἀντιστῆ ἠνωμένος ἔναντι ἐνδεχομένης ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπιβουλῆς.

Ὁ ἀκριτικὸς λαός τοῦ Ἐβρου, ἀριθμῶν 140.000 Ἑλλήνων, διατυπώνει πλέον προσωπικῶς εἰς Σᾶς τὴν παράκλησίν του, διά νά παρεμβῆτε ὑπὲρ τοῦ βασικωτέρου αἰτήματός του: Τῆς ἰδρύσεως Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς εἰς τὴν Ἀλεξανδρούπολιν, τὴν πρωτεύουσαν τοῦ μεγαλύτερου μεθοριακοῦ νομοῦ καί τοῦ μοναδικοῦ εἰς τὴν χερσαίαν κάλυψιν τῶν συνόρων τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Τουρκίαν. Ἀφ' ὅτου ὁ πολλαπλῶς ἀτυχήσας ὑπουργός τῆς δικτατορικῆς Κυβερνήσεως Γκατῶνας, διέπραξε τὸ μέγα σφάλμα νά

θεωρήση τήν Κομοτηνήν μοναδικήν Ἐδραν τοῦ Πανεπιστημίου Θράκης καί νά χαρίση καί εἰς τήν Ξάνθην μίαν ἀξιολογώτατην Πολυτεχνικήν Σχολήν, ὁ ἀμιγῆς χριστιανικός πληθυσμός τῆς πρωτεύουσας τοῦ Ἐβρου καί τῶν βορειοτέρων ἑλληνικῶν πόλεων Σουφλίου, Διδυμοτείχου καί Ὁραιοτάδος, ἔχει μόνιμον τό αἶσθημα τῆς πικρίας καί τοῦ παραγκωνισμοῦ. Ἀφοῦ τρεῖς εἶναι αἱ πρωτεύουσαι τῶν νομῶν τῆς Θράκης, πῶς εἶναι δυνατόν μόνον ἡ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Ἐβρου, νά στερηθῆ τοῦ πολιτιστικοῦ καί ἐθνικῶς ἀναγκαίου εὐεργετήματος τῆς ἰδρύσεως μιᾶς Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς;

Κύριε, Πρωθυπουργέ,

Πρό δύο μηνῶν περίπου, εἰς γενομένην σύσκεψιν εἰς τό Ὑπουργεῖον Παιδείας, ἐπί παρουσίᾳ τῶν δύο Μητροπολιτῶν τοῦ νομοῦ Ἐβρου, τῶν δύο ὑφυπουργῶν Παιδείας, τῶν πέντε βουλευτῶν μας, τοῦ Προέδρου τοῦ Πανεπιστημίου Θράκης καθηγητοῦ κ. Λ. Μαυρίδη καί τῶν μελῶν τῆς Πανεβρείου εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Ὑπουργός Παιδείας κ. Παναγιώτης Ζέππος, ἀφοῦ ἤκουσε τὰς ἀπόψεις μας, ἐδήλωσεν ἐπί παρουσίᾳ πάντων τῶν ἀνωτέρω τά ἐξῆς: «Θά ἰδρῦσωμεν Πανεπιστημιακὴν Σχολήν εἰς τήν Ἀλεξανδρούπολιν, ἐπειδὴ τό ἐπιβάλλον λόγος ἐθνικοί καί τό αἴτημά σας φαίνεται δίκαιον. Τό θέμα, ὅμως, θά μεθοδευθῆ ὡς ἐξῆς: θά ἀναμείνωμεν τήν πρότασιν τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θράκης, ἡ ὁποία ἐξ ὅσων μᾶς εἶπεν ὁ καθηγητής κ. Μαυρίδης θά

εἶναι θετική, θά ἐνημερώσωμεν τόν κ. Πρωθυπουργόν, ὁ ὁποῖος ἐν συνεχείᾳ θά κάμῃ προσωπικῶς τήν ἐξαγγελίαν τῆς ἰδρύσεως τῆς Σχολῆς. Ὅμως, κύριοι, μὴ μᾶς θέτετε χρονικά ὄρια, διότι ἡ ἔναρξις λειτουργίας μιᾶς Σχολῆς εἶναι δυσχερής». Συνεφωνήσαμεν καί ἠυχαριστήσαμεν τόν κ. Ὑπουργόν. Ὁ καθηγητής κ. Μαυρίδης εἶπεν εἰς ἐμέ καί εἰς τόν κ. Δήμαρχον Ἀλεξανδρουπόλεως: «Προετοιμάζεσθε νά μοῦ ὑποδείξετε οἰκόπεδα διὰ τήν ἀνέγερσιν τῶν κτιρίων». Τό ἔσπερας τῆς αὐτῆς ἡμέρας τά μέσα ἐνημερώσεως καί αἱ ἐφημερίδες τῆς ἐπομένης ἀνήγγειλαν τήν εἶδησιν δι' ἀνακοινώσεως, ἡ ὁποία ἐδόθη ὑπό τοῦ Ὑπουργείου ὑπό τόν ἐξῆς τίτλον: Ἰδρύεται Πανεπιστημιακὴ Σχολὴ εἰς τήν Ἀλεξανδρούπολιν. Περιχαρῆς ὁ ἀκριτικός λαός μας ἐπανηγύρισε διὰ τήν εἶδησιν καί αἱ ἀρχαί τοῦ Νομοῦ ὑπεδέχθησαν τήν Ἐπιτροπὴν εἰς τό Ἀεροδρόμιον Ἀλεξανδρουπόλεως.

Πρό ἡμερῶν, ὅμως, ἄλλα καινοφανῆ καί ἀνακόλουθα ἀπεφάνητο τό Ὑπουργεῖον Παιδείας. Δέν ἰδρύνονται, λέγει, Σχολαί εἰς τὰς ἔδρας τῶν Νομῶν, πλὴν τῆς Κρήτης καί τῆς Κερκύρας. Κατακόρυφος κερραυνός ἐν αἰθρίᾳ κατέπεσεν εἰς τόν Ἐβρον καί ἡ ἀντίδρασις τοῦ λαοῦ ὑπῆρξεν ὀξεῖα. Τό αἶσθημα τῆς χαρᾶς ἐθρυσματίσθη καί ἡ ἀναμονὴ τῆς ἀνατολῆς μιᾶς νέας πολιτιστικῆς καί ἐθνικῆς ζωῆς διὰ τόν Ἐβρον μετετράπη πάραυτα εἰς μελαγχολικὴν δύσιν. Διερωτώμεθα, λοιπόν, οἱ πάντες κατάπληκτοι ἐδῶ εἰς τόν Ἐβρον. Ἔχει ἄραγε ἡ Κρήτη μέ τούς ἀρχαιολογικούς θησαυρούς καί τά

ἐμπόριά της καί ἡ Κέρκυρα μέ τά ἑκατομύρια τῶν τουριστῶν καί τά ἀνάκτορα, μείζονα ἀνάγκην στοργῆς ἀπό τήν βορειοτέραν πόλιν τῆς Ἑλλάδος, κειμένην εἰς ἀπόστασιν 30 χιλιομέτρων ἀπό τῶν τουρκικῶν πολυβολείων; Ἐξαίρεσις, λοιπόν, διά τήν Κρήτην καί τήν Κέρκυραν, καί ὄχι διά τήν Ἀλεξανδρούπολιν;

Βεβαιωθῆτε, κύριε Πρωθυπουργέ, ὅτι δέν ἔχομεν τά μέσα διά νά ἀναπληρώσωμεν τήν ἀπογοήτευσιν τοῦ ἀκριτικοῦ λαοῦ μας. Γνωρίζομεν ὅτι εἴμεθα πολύν μακράν τῶν Ἀθηνῶν καί τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐχομεν τήν πείραν ὅτι τά αἰτήματά μας καί ὁ πόνος μας δέν συγκινοῦν εὐκόλως τούς ἀρμοδίους, διότι δέν εἶναι εὐκόλον οἱ Ἑβριῖται νά κάμουν 20 ὥρας ταξεῖδι μέ τό τραῖνον καί νά ἔλθουν εἰς τήν πρωτεύουσαν νά παραπονεθοῦν. Αἱ τοπικαί ἐφημερίδες μας δέν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, ὅπως αἱ ἐφημερίδες τῶν μεγάλων συγκροτημάτων τῶν Ἀθηνῶν. Φέρομεν βαρέως τό γεγονός ὅτι ὀλόκληρος ἡ Θράκη δέν ἐκπροσωπεῖται μέ ἓνα ὑπουργόν εἰς τήν Κυβέρνησιν. Γνωρίζομεν ὅτι ἡ μετὰθεσις ὑπαλλήλου εἰς τόν Ἐβρον θεωρεῖται ἡ δυσμενεστέρα ὄλων. Ἡ πρόσφατος παρουσία Σας καί ἡ φωνή Σας εἰς τήν Θεσσαλονίκην, ἦτο δι' ἡμᾶς τόσον μακρυνή, ἀφοῦ χρειάζομεθα ἑπτὰ καί ὀκτώ ὥρας διά νά φθάσωμεν ἐκεῖ. Συμφέρει, λοιπόν, εἰς τήν Πατρίδα μας, νά αισθάνεται αὐτός ὁ λαός διά μίαν ἀκόμη φοράν παρηγκωνισμένος;

Ἐνδεχομένως, ὅταν ἀναγινώσκατε αὐτάς τάς γραμμάς, θά ἔχουν ἤδη ἐξαγγελθῆ τά μέτρα τῆς Κυβερνήσεως

ὑπέρ τῶν ἀκριτικῶν Νομῶν τῆς Θράκης. Ὁ λαός μας Σᾶς εὐχαριστεῖ εὐλικρινῶς δι' αὐτά καί ἄλλα προγενέστερα μέτρα. Ἀλλά μόλις πρό τριμήνου, οἱ ἐκπρόσωποι ὄλων τῶν τάξεων τοῦ νομοῦ Ἐβρου ἐδήλωσαν ἐνώπιον κλιμακίου ἐκ τεσσάρων Ὑπουργῶν τῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ Νομάρχου Ἐβρου, ὅτι δέν θέλομεν οὔτε οἰκονομικά εὐεργετήματα, οὔτε φορολογικάς διευκολύνσεις, θέλομεν Πανεπιστημιακήν Σχολήν.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Ὑπευθύνως Σᾶς πληροφορῶ, ὅτι ὁ λαός τοῦ Ἐβρου εὐρίσκεται ἐν πικρίᾳ καί ἀπογοητεύσει. Ἡ κοινωνική ἀναταραχή εἶναι ἐπί θύραις. Ἡμεῖς, ὡς καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Διδυμοτείχου καί Ὁρεσιάδος κ. Ἀγαθάγγελος, ὄχι μόνον δέν θά συμβάλωμεν εἰς δυναμικάς ἐνεργείας, ἀλλά θά συντελέσωμεν εἰς τόν κατευνασμόν τῶν ὤξυμμένων πνευμάτων. Βεβαιωθῆτε περί τούτου.

Ζητοῦμεν, ὁμως, καί παρακαλοῦμεν διά τήν προσωπικήν παρέμβασίν Σας, διά νά μή πιστεύσωμεν μετὰ τοῦ λαοῦ, ὅτι καί προσωπικῶς ἐνεπαίχθημεν. Ὅρισσατε συνάντησιν ἡμῶν τῶν δύο Μητροπολιτῶν καί εἰ τιнос ἄλλου μετὰ τῆς Ἐξοχότητός Σας καί θά κατέλθωμεν πάραντα εἰς Ἀθήνας. Ἡ ἐξουσιοδοτήσατε τόν ἀρμόδιον Ὑπουργόν Παιδείας μέ σαφεῖς ἐντολάς διά μίαν ἀναθεώρησιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.

Ἄλλ' ἐάν Σεῖς, Ἐξοχώτατε κ. Πρωθυπουργέ, μέ τήν καρδίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡγέτου, τήν τόσον εὐαίσθητον εἰς

τάς ανάγκας τοῦ λαοῦ μας, ἐάν Σεῖς μέ τήν καταπλήσσουσαν ἀποφασιστικότητα τοῦ Βορειοελλαδίτου Πρωθυπουργοῦ, ἐάν Σεῖς μέ τήν διακριτικήν ὀξυδέρκειάν Σας ἐπιθυμήτε –καί τοῦτο εἶναι βέβαιον– νά ἐμπνεύσετε αἶσθημα ἀξιοπρεπείας καί δυνάμεως εἰς τόν ἀκριτικόν λαόν τοῦ Ἑβρου, ἐάν θέλετε νά πολλαπλασιάσετε ἀμέτρως τήν ἀπόφασίν του νά μείνη μόνιμος καί ἀπόρθητος ὑπερασπιστής τοῦ πατρίου ἐδάφους τῆς Θράκης καί ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐξαγγείλατε, εἰ δυνατόν, αὔριον τήν ἴδρυσιν μιᾶς Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς εἰς Ἀλεξανδρούπολιν, χωρίς χρονικήν δέσμευσιν ὡς πρός τήν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας της.

Εἰς διαφορετικήν περίπτωσιν, ἀναμένομεν τήν τιμητικήν δι' ἡμᾶς πρόσκλησίν Σας. Εἰ δέ μή, δέν θά ἔχωμεν

εὐθύνην δι' ὅσα ἐνδεχομένως θά ἐπακολουθήσουν, τῶν ὁποίων δεινότερον πάντων θά εἶναι ἡ πικρία καί ἡ ἀπογοήτευσίς τοῦ λαοῦ τῶν συνόρων.

Σύν τῇ ἀποστολῇ τῆς παρούσης μου, προεξοφλῶν μετὰ βεβαιότητος τήν διάθεσιν τῶν Ἑβριτῶν. Σᾶς παρακαλοῦμεν τό ταχύτερον νά ἐπισκεφθῆτε τόν τόπον μας, τόπον ἱεροῦ καθήκοντος καί διαρκοῦς μνήμης τῆς ἀπό ἀνατολῶν ἀπειλῆς.

Εὐχόμενος, ὅπως ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός καί ἡ Παναγία Μητέρα Του ἐνισχύουν Σᾶς καί τούς συνεργάτας Σας εἰς τό βαρύνον καί ὑψηλόν ἔργον Σας.

Διατελῶ

Μετά πλείστης τιμῆς καί εὐχῶν,

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΑΝΘΙΜΟΣ

Πρόεδρος Εἰδικῆς Πανεβρείου Ἐπιτροπῆς

Σημ.: Ἐδημοσιεύθηκε στίς ἐφημερίδες «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» καί «ΤΟ ΒΗΜΑ» τῶν Ἀθηνῶν τήν 18η Σεπτεμβρίου 1975.

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Τοῦ Μακαριστοῦ Μητρ. Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή δέν εἶναι μόνον ἡ πρώτη εἰς τήν σειράν τῶν περικοπῶν ἐκ τοῦ «κατά Ἰωάννην» Εὐαγγελίου, πού ἀναγινώσκεται εἰς τήν πρώτην Κυριακήν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ἀλλ' εἶναι καί ἡ περικοπή τῆς ὁποίας τό περιεχόμενον ἀποτελεῖ τήν αἰτίαν τῆς Ἀναστάσεως, τήν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει μέ ὑπερβάλλουσας χαράν καί πνευματικήν εὐφροσύνην. Καί δικαίως, διότι ἡ Ἀνάστασις εἶναι τό θαῦμα, τό «ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις» πιστούμενον ὡς ἱστορικόν γεγονός, ἐπί τοῦ ὁποίου θεμελιούται ἡ πίστις καί τό κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας· εἶναι ἡ αἰείροος καί ζωηφόρος πηγή, ἐκ τῆς ὁποίας συνεχῶς ἀντλεῖ ἡ θεία Λατρεία· εἶναι ἡ δικαίωσις τοῦ ἠθικοῦ ἀγῶνος τῶν πιστῶν, οἵτινες «αἰεί» εἰς θάνατον παραδίδονται διά τήν ζωήν, καθῶς ἀκριβῶς ὁ ἐνανθρωπήσας θεῖος Λόγος ἐτερομάτισε τάς ἡμέρας τῆς κενώσεώς του καί τόν ἐπί γῆς βίον του εἰς τόν σταυρόν καί τόν θάνατον καί ἐθριάμβευσε διά τῆς Ἀναστάσεώς του ἐναντίον τῶν σκοτεινῶν καί καταλυτικῶν δυνάμεων τῆς ζωῆς. Ἀλλά τήν Ἀνάστασιν αὐτήν τόσον καλύτερον τήν νοοῦμεν, ὅσον βαθύτερον δυνάμεθα νά συλλάβωμεν τό «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος...» καί ὅτι «Θεός ἦν ὁ Λόγος» καί ὅτι «Ἐν αὐτῷ ζωή ἦν...». Ὁ ἱερός Χρυσόστομος οὕτω πως ἐρμηνεύει, διαβλέπων εἰς τόν πρόλογον τοῦ «κατά Ἰωάννην» Εὐαγγελίου τόν περί τῆς Ἀναστάσεως λόγον. «Καί τόν περί τῆς Ἀναστάσεως δέ λόγον

προκαταβάλλεται ἡμῖν... τῆς γάρ ζωῆς παραγενομένης πρός ἡμᾶς, λέλυται τοῦ θανάτου τό κράτος...». Ὁ Κύριος εἶπε πρός τήν Μάρθαν· «ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή» καί ἡμεῖς ἐννοοῦμεν ὅτι, ἐπειδή ἀκριβῶς «ἐν αὐτῷ ζωή ἦν», διά τοῦτο ἀνέστη ἐκ νεκρῶν καί συνανίστα τούς νεκρούς. Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος γράφει εἰς μίαν του ἐπιστολήν τίνες συνανίστανται μετά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὄχι ἐκεῖνοι πού ζοῦν κατά τάς παλαιάς συνηθείας καί τάς ἰουδαϊκάς ἀντιλήψεις, ἀλλ' ἐκεῖνοι πού προσαρμόζουν τόν βίον των εἰς τά μέτρα καί τόν κανόνα τῆς καινῆς διδαχῆς· ὄχι ἐκεῖνοι πού τηροῦν τόν τύπον τοῦ Νόμου καί τοῦ Σαββάτου, ἀλλ' ὅσοι ἀναπνέουν καί ζοῦν τό ζωογόνον πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου καί τῆς Κυριακῆς· «μηκέτι σαββατίζοντες, ἀλλά κατά κυριακήν ζῶντες, ἐν ᾗ καί ἡ ζωή ἡμῶν ἀνέτειλε δι' αὐτοῦ καί τοῦ θανάτου αὐτοῦ», δηλαδή τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, «ὅς ἐστιν αὐτοῦ Λόγος ἀπό σιγῆς προελθόν...».

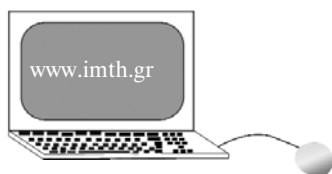
Τότε πού ὁ Θεός ἐδημιούργει τόν κόσμον, ὅτε τά πάντα, τά ὁρατά καί τά ἀόρατα, ἔλαβον ἀρχήν καί ὑπαρξιν, ὁ Λόγος ὑπῆρχε· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος». Καί ὁ Λόγος αὐτός δέν ἦτο ἀπλῶς ἰδίωμα ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ, ἀλλά Θεός καί αὐτός· «καί Θεός ἦν ὁ Λόγος». Ὅχι δύο Θεοί, ἀλλά δεύτερον πρόσωπον καί ὑπόστασις τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ· «καί ὁ Λόγος ἦν πρός τόν Θεόν». Ἐπομένως ὁ Λόγος, ὄχι μόνον ἦτο πρό πάσης τῆς πνευματικῆς

καί ύλικῆς κτίσεως, ἀλλ' ἦτο πάντοτε μέ-
 τόν Θεόν, ἄναρχος καί αἰδιος Θεός, συ-
 νάναρχος καί συναΐδιος πρὸς τόν Πατέ-
 ρα. Δέν ὑπῆρξε ποτέ ὁ Πατήρ ἄνευ τοῦ
 Υἱοῦ καί ὁ Θεός ἄνευ τοῦ Λόγου· «οὐ
 γάρ ἦν ἔρημος οὐδέποτε τοῦ Λόγου, ἀλλ'
 αἰεὶ Θεός πρὸς Θεόν ἦν», ἐρμηνεύει ὁ
 θεῖος Χρυσόστομος. Ἄλλ' ἂν ὁ Λόγος
 εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πῶς λοιπόν ὁ
 Υἱὸς δέν εἶναι νεώτερος τοῦ Πατρός;
 «Ἀπαύγασμα», δηλαδή θεϊαν λάμπιν
 καί ἀνταύγειαν, ὀνομάζει ὁ Ἀπόστολος
 τόν Λόγον καί οἱ ἱεροὶ Πατέρες χρησιμο-
 ποιοῦν τό παράδειγμα τοῦ ἡλιακοῦ
 ἀπαυγάσματος, διὰ νά δώσουν μίαν κά-
 ποιαν εἰκόνα καί ἔννοιαν τῆς συναϊδιό-
 τητος Πατρός καί Υἱοῦ. «Εἰπέ γάρ μοι»,
 λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος,
 «τό ἀπαύγασμα τοῦ ἡλίου ἐξ αὐτῆς
 ἐκπηδᾷ τῆς τοῦ ἡλίου φύσεως ἢ ἄλλοθέν
 ποθεν; Ἀνάγκη πᾶσα ὁμολογήσαι τόν μί-
 τας αἰσθήσεις πεπρωμένον, ὅτι ἐξ

αὐτῆς. Ἄλλ' ὅμως καί αὐτοῦ ὄν τοῦ ἡλίου
 τό ἀπαύγασμα, οὐκ ἂν ποτε ὕστερον
 εἶναι φαίημεν τῆς ἡλιακῆς φύσεως, ἐπει-
 δὴ μηδέ χωρὶς ἀπαυγάσματος ἡλιος ἐφά-
 νη ποτέ». Ἡ μεγάλη αἴρεσις τοῦ Ἀρείου,
 ἡ ρίζα καί ὁ κορμός ὄλων τῶν αἰρέσεων,
 ἠρνήθη τὴν θεότητα τοῦ Λόγου καί κακο-
 δόξως ἐκήρυξεν ὅτι «ἦν ποτε ὅτε οὐκ
 ἦν», ὅτι δηλαδή ἦτο κάποτε καιρὸς πού
 δέν ὑπῆρχεν. Ἄλλ' ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελι-
 στοῦ εἶναι σαφῆς, ἔστω καί ἂν αὐτό πού
 μᾶς ἀποκαλύπτει δέν χωρεῖ εἰς τὴν
 ἀνθρωπίνην μας ἀντίληψιν, ἐπειδὴ ἡ φυ-
 σικὴ μας ὑπαρξις εἶναι δεμένη μέ τὴν
 ἔννοιαν τοῦ χρόνου καί πάντα ὅσα γίνο-
 νται καί γεννῶνται τά βλέπομεν ἀκόλου-
 θη καί συνηρημένα πρὸς τό πρότερον
 καί τό ὕστερον. Ρητῶς λέγει ὁ Εὐαγγελι-
 στής ὅτι «Θεὸς ἦν ὁ Λόγος» καί ὁ ἱερός
 Χρυσόστομος πάλιν ἐρμηνεύει· «εἰ γάρ
 Θεὸς ἐστὶν ὁ Λόγος, ὥσπερ οὖν καί
 ἔστιν, οὐδέν πρό αὐτοῦ...».

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
κ.κ. ΑΝΘΙΜΟΥ

- Ἐκδότης: Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- Τυπογραφεῖο: “ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ” Ἰασίου 1 - ΑΘΗΝΑ
- Ἀπευθύνεσθε: «ΕΥΛΟΓΙΑ» - Ἱερά Μητρόπολη - Βογατσικοῦ 7
 Τ.Κ. 54622 - Θεσσαλονίκη
- Ἡ «ΕΥΛΟΓΙΑ» διανέμεται δωρεάν.
- Δεκτές αὐτοπροαίρετες δωρεές ἀναγνωστῶν.
- ISSN 2241-6552

Κάθε Κυριακὴ γίνεται ἀπευθείας μετάδοση
 τῆς Ἀρχιερατικῆς θείας Λειτουργίας
 ἀπὸ τὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἱ. Μ. Θεσσαλονίκης
 στό διαδίκτυο www.imth.gr

**ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ**

ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 51 - ΑΘΗΝΑ - 106 76
ΤΗΛ. 210.72.10.661 - 210.72.11.748 FAX 210.72.28.736
e-mail: Info@rizarios.gr

Άριθ. Πρωτ.: 414/178

Αθήνα,
01.04.2016

Πρός
Τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες
της Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σᾶς ἀποστέλλουμε συνημμένως Πρόσκληση ἀξιολόγησης γιά τήν εἰσαγωγή μαθητῶν καί μαθητριῶν στό Γενικό Ἐκκλησιαστικό Λύκειο τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς κατά τό σχολικό ἔτος 2016-2017 καί σᾶς παρακαλοῦμε ὅπως τήν κοινοποιήσετε πρὸς τοὺς Ἐφημέριους τῶν Μητροπόλεων Σας καί τή δημοσιεύσετε στά ἐκδιδόμενα ὑφ' Ἑμῶν ἔντυπα τῆς Μητροπόλεώς Σας, ὥστε νά ἐνημερωθοῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Μετά σεβασμοῦ
**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βογατσικαίου 7 - 546 22 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-229.871, καί τηλεομ. 2310-269.291

Θεσσαλονίκη, 28.03.2016

Πρός τήν Ἀξιότιμη
Διεύθυνση τῆς Ἐφημερίδος
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»
Ἐθνάρχου Μακαρίου καί Δημ. Φαληρέως 2
185 47 Νέο Φάληρο Ἀθηνῶν

Κύριε Διευθυντά,

Καί πάλιν ὁ συνεργάτης τῆς «Κ» κ. **Στέφ. Κασσιμάτης** ἐπετέθη ἐναντίον μου ὕβριστικῶς καί συκοφαντικῶς στό φύλλο τῆς **25ης Μαρτίου**, ἄν καί εἶχε πολύ καιρό νά μέ ἐνθυμηθῇ ὕβριζοντάς με, ὅπως συνηθίζει νά κάνη καί μέ ἄλλους ἐπωνύμους Ἑλληνες πολίτες, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς σχεδόν τοῦ ἀπήνησε. Ἡ ἀφορμή ἐναντίον μου ἦτο ἡ συμμετοχή μου στήν μεγάλη συγκέντρωση τοῦ κ. **Γ. Καρατσαφέρη** στό «**Βελλίδειο**» **Συνεδριακό Κέντρο** τῆς **Θεσσαλονίκης**.

1° Ψεῦδος τοῦ κ. **Κασσιμάτη**. Ἡ ταπεινότης μου δέν ἐπῆγα γιά νά συμμετάσχω στήν πολυπληθέστατη συγκέντρωση τοῦ κ. **Καρατσαφέρη** γιά νά τήν εὐλογήσω, ἀλλά γιά νά εὐλογήσω σύμφωνα μέ τό ἔθιμο τήν βασιλοπιπτα.

2° Ψεῦδος. «**Πότ-πουρί**» δέν ὑπάρχει στήν βυζαντινὴ μουσική ἢ τήν ἐκκλησιαστικὴ μελωδία.

3° Ψεῦδος. Δέν ὑπάρχει περίπτωση νά ἀκουσθῇ ἀπό τό σύνηθες μικρόφωνο καί τό κοινό, ἄν συμπάλλει μέ τόν λειτουργό, διότι χρειάζεται εἰδική μουσικὴ τεχνικὴ ὑποστήριξη. Παράδειγμα οἱ θεῖες λειτουργίες ἀπό τήν **Τηλεόραση**.

4° Ψεῦδος. Ἐπὶ **52** χρόνια ὡς λειτουργός τῆς **Ἐκκλησίας** οὐδέποτε ἔψαλα παράφωνα τόν δημοφιλῆ χριστιανικό ὕμνο «**Τῆ Ὑπερμάχῳ**».

Τὰ τέσσαρα αὐτὰ ψεῦδη μέ τήν ἀπάνθρωπη συμπεριφορά τοῦ κ. **Στ. Κασσιμάτη** στήν τότε γριπώδη κατάστασή μου, ἐπιβεβαιώνουν, ὅτι οὔτε τοὺς ἀνθρώπους τιμᾶ, οὔτε τὸν **Θεό** πιστεύει, ὅπως τό ἔχει ὁμολογήσει ὁ ἴδιος δημόσια σέ κείμενό του.

Μέ εὐχές καί τιμὴ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΘΙΜΟΣ

Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΣΚΟΠΙΩΝ

Τοῦ ΜΙΧ. Γ. ΤΡΙΤΟΥ, Καθηγητοῦ Α.Π.Θ.
Π. Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

*«Ἡ ἀναγνώριση τῆς Δημοκρατίας τῶν Σκοπίων ὡς Μακεδονίας
συνιστᾷ βιασμό τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας» (Nicolas Hammond)*

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ χρόνια παρακολουθοῦμε μέ ἐθνική ἀγανάκτηση μιά ἀνεπίτρεπτη προσπάθεια πλαστογραφήσεως τῆς ἱστορίας μας μέ τό σφετερισμό τοῦ ἱστορικοῦ ὀνόματος τῆς Μακεδονίας ἀπό ἕνα ἀρτιπαγές κράτος δύο περίπου ἑκατομμυρίων, ὅταν ὀλόκληρη Ἀγγλία καί πολύ περισσότερο Μεγάλη Βρετανία καταπίθεται κατά τίς διαπραγματεύσεις εἰσόδου στήν ΕΟΚ γιά τήν ἀποδοχή ὡς ἐπίσημης ὀνομασίας, ἐθνωνυμίας, Ἑνωμένου Βασιλείου, ἐπειδή ἡ Γαλλία προέβαλε ἐνστάσεις λόγω τῆς Γαλλικῆς Βρεταννῆς¹. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς προκλητικῆς στάσεως τῶν Σκοπιανῶν εἶναι ἡ ἀναζωπύρωση τοῦ λεγομένου Μακεδονικοῦ Ζητήματος, πού ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά σύγχρονα ἐθνικά μας προβλήματα.

Χρονολογικά τό Μακεδονικό Ζήτημα ἀνάγεται στόν 19^ο αἰώνα. Ἀρχικά προέκυψε ἀπό τούς Ρώσους, ὅπως καίρια ἐπισημαίνει ὁ Γ. Ἰω. Ζολώτας². Κατά τό πρότυπο τῶν παραδουναβίων ἡγεμονιῶν, ἡ τσαρική Ρωσία ἐπί Ἀλεξάνδρου τοῦ Β΄ Νικολάεβιτς (1818-1881) μετά τόν κριμαϊκό πόλεμο (1856) στρέφεται στά Βαλκάνια καί ἰδίως πρὸς τούς σλαβοφώνους πληθυσμούς τῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ἀπό τούς ὁποίους ἀποσπᾷ νέους, τούς ὁποίους

μεταφέρει στή Ρωσία γιά «σπουδές», μέ διαφωτιστή τόν διαβόητο Παγαλίν, δάσκαλο τοῦ τσάρου καί κορυφαῖο τῆς πανσλαβιστικῆς ἰδέας³. Στή Ρωσία οἱ νεαροί σλαβόφωνοι κατ' ἐξοχήν «ἐμάνθανον ὅτι τό ἔνδοξον σλαβικόν γένος τῶν Βουλγάρων, αὐτόχθον ἐν Μακεδονία καί Θράκη καί ἀπό τῶν σπλάχων τοῦ ὁποίου προῆλθον οἱ μέγιστοι ἄνδρες Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου καί Ἀριστοτέλης, καί ὑφ' οὗ κατωκεῖτο αἰεῖποτε ἡ περίχωρος τοῦ Βυζαντίου καί ὅλα τά παράλια τοῦ Εὐξείνου, τῆς Προποντίδος καί τοῦ Αἰγαίου, παρηγκωνίσθη ἀναξίως ὑπό τῆς ἀπό νότου προελθούσης μυσσαρᾶς φυλῆς τῶν Γραικῶν καί κατεπροδόθη...»⁴.

Οἱ Βούλγαροι προκειμένου νά ἐπιτύχουν τήν ἐθνική τους ἀποκατάσταση, πρόβαλαν ἐδαφικές διεκδικήσεις στή Μακεδονία. Σημαντικά βοήθησαν στίς διεκδικήσεις αὐτές, ἡ ἴδρυση τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας (1870) καί ἡ συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου⁵ (1878), μέ τήν ὁποία ἡ βόρεια καί κεντρική Μακεδονία παραχωροῦνταν στή Βουλγαρία.

Στά τέλη τοῦ 19^{ου} αἰ. ἔχουμε διεκδικήσεις στή Μακεδονία ἀπό τήν πλευρά τῆς Σερβίας, ἡ ὁποία ζητάει γιά τούς σλαβοφώνους⁶ τῆς Μακεδονίας ἐκκλησιαστική καί ἐκπαιδευτική ἀνεξαρτη-

σία, κατά τό πρότυπο τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας γιά τούς βλαχοφώνους.

Μετά τόν β΄ παγκόσμιο πόλεμο στήν προσπάθεια ἀναδιοργανώσεως τοῦ κράτους τῆς Γιουγκοσλαβίας σέ Ὅμοσπονδιακή Λαϊκή Δημοκρατία, ἰδρύθηκαν τό 1946 ἕξι λαϊκές δημοκρατίες: τῆς Σλοβενίας, τῆς Κροατίας, τῆς Βοσνίας - Ἑρζεγοβίνης, τοῦ Μαυροβουνίου, τῆς Σερβίας καί τῆς Μακεδονίας⁷.

Οἱ Σκοπιανοί στήν προσπάθειά τους νά δώσουν ἐθνική ὑπόσταση στό νέο κράτος φρόντισαν νά δημιουργήσουν χωριστή κρατική ὀργάνωση, ἰδιαίτερη γλώσσα, ἀνεξάρτητη ἐκκλησία, χωριστή ἐθνότητα. Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον ἔδωσαν στή δημιουργία ἑνός μεγαλοϊδεατισμοῦ⁸, εἰς βάρος πρωτίστως τῆς Ἑλλάδος καί δευτερευόντως τῆς Βουλγαρίας.

Ὁ προπαγανδιστικός τους μηχανισμός ἔχει ἐπιδοθεῖ σέ ἕνα ὄργιο παραπληροφόρησης σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τό Μακεδονικό. Διαδίδει ἰταμότατα ὅτι οἱ Μακεδόνες δέν εἶναι Ἕλληνες, ὅτι ἡ γλώσσα τους δέν εἶναι ἡ ἐλληνική, ἀλλά τό γλωσσικό ἰδίωμα πού μιλιέται στά Σκόπια (ἕνα κράμα βουλγαρικῶν, τουρκικῶν, ἐλληνικῶν, ἀλβανικῶν καί σλαβικῶν λέξεων), ὅτι ἡ Μακεδονία ἐκτείνεται βορειότερα ἀπό τή φυσική της θέση, ὅτι στή Βουλγαρία καί στήν Ἑλλάδα ὑπάρχουν «μακεδονικές» μειονότητες, πού καταπιέζονται ἀπό τή Βουλγαρία καί τήν Ἑλλάδα ἀντίστοιχα.

Τό ἔργο τῆς διαφωτίσεως τῆς διανοῦς κοινῆς γνώμης γιά τήν ὑπαρξη

μακεδονικῆς ἐθνότητος ἀνέλαβαν οἱ ἱστορικοί τῶν Σκοπίων, οἱ ὁποῖοι μέ ἐπαγγελματική ἐπιδεξιότητα διακηρύσσουν σέ ὅλες τίς κατευθύνσεις ὅτι ἀπό ἱστορική καί ἐθνολογική ἄποψη ἡ Μακεδονία εἶναι σλαβική. Ἐπίσης κυκλοφοροῦν χάρτες τῆς Μακεδονίας, ὅπου ἐμφανίζονται τά Σκόπια ὡς πρωτεύουσα, ἡ δέ Θεσσαλονίκη, ἡ Καβάλα καί ἄλλες περιοχές ὡς τμήματα τῆς ἐνιαίας Μακεδονίας⁹. Ἔχει δημιουργηθεῖ τέτοια παραπληροφόρηση, ὥστε σέ ὀρισμένες ξένες χώρες, οἱ μελετητές πού ἐνδιαφέρονται γιά στοιχεῖα σχετικά μέ τή Μακεδονία ἀπευθύνονται στά σλαβικά τμήματα τῶν βιβλιοθηκῶν, ἐπειδή νομίζουν ὅτι ἐκεῖ βρίσκεται ἡ Μακεδονία.

Ἡ ἱστορική ὁμως ἀλήθεια εἶναι ἀδέκαστη σέ βάρος τῶν Σκοπιανῶν. Οἱ Μακεδόνες ἦταν ἀναμφισβήτητα φύλο ἐλληνικό. Τήν ἐλληνικότητά τους ἀποκαλύπτουν ἡ Παλαιά Διαθήκη, οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, τά ἀγάλματα, οἱ ἐπιγραφές καί τά νομίσματα. Ἀποκαλυπτικές εἶναι οἱ μαρτυρίες τοῦ Ἡρόδοτου, τοῦ Πολυβίου, τοῦ Ἀρριανοῦ καθῶς καί τοῦ γεωγράφου Στράβωνος.

Ὁ Ἡρόδοτος χαρακτηρίζει τούς Μακεδόνες ἀνεπιφύλακτα Ἕλληνες: «Ἕλληνας δέ εἶναι τούτους τούς ἀπό Περδίκεω γεγονότας, κατά περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτὸς τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος καί δὴ καί ἐν τοῖσι ὀπισθεν λόγοισι ἀποδείξω.»¹⁰.

Ὁ ἴδιος ἱστορικός παρουσιάζει τόν βασιλέα τῶν Μακεδόνων Ἀλέξανδρο Α΄ τόν ε΄ αἰ. νά λέγει: «αὐτὸς τε γάρ Ἕλλην γένος εἰμί τῶρχαῖον, καί ἀντ΄

ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὄραν τὴν Ἑλλάδα»¹¹. Ἐπίσης ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Α΄ πῆρε μέρος τὸ 426 π.Χ. στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, ἀφοῦ οἱ Ἑλλανοδίκες ἀποδέχθηκαν τὴν ἑλληνικὴ καταγωγή του, κάτι πού συνέβη ἀργότερα μὲ τὸν Ἀρχέλαο, τὸν Ἀμύντα Β΄ καὶ τὸν Φίλιππο Β΄. Ὁ γεωγράφος Στράβων στό θέμα αὐτό εἶναι κατηγορηματικός καὶ ἐπιγραμματικά δηλώνει: «Ἔστι μὲν οὖν Ἑλλάς καὶ ἡ Μακεδονία»¹².

Καμιά σχέση μὲ τὴν ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια δέν ἔχει ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν Σκοπιανῶν νά ἀρνοῦνται τὸν ἑλληνικὸ χαρακτήρα τῆς μακεδονικῆς διαλέκτου. Γιά νά ἀποδείξουν ὅτι ἡ γλώσσα πού μιλοῦσαν οἱ Μακεδόνες στρατιῶτες δέν ἦταν ἑλληνικὴ ἐπικαλοῦνται τὴ μαρτυρία τοῦ Πλουτάρχου ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος «ἀνεβόα μακεδονιστί καλῶν τοὺς ὑπάσπιστάς»¹³. Ὅμως ἐδῶ ἡ λέξη σημαίνει τὴν τοπικὴ διάλεκτο, ὅπως καὶ οἱ ὄροι δωριστί, ἀπικιστί, ἰωνιστί κ.τ.λ. καὶ ὄχι μιά χωριστὴ, μὴ ἑλληνικὴ γλώσσα¹⁴.

Ἄλλωστε μόνον τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα διέδωσαν σέ ὀλόκληρο τὸν κατακτημένο κόσμο ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ Μακεδόνες. Στὴν ἑλληνικὴ διέταξε νά ἐξηγήσουν τίς ξενόγλωσσες ἐπιγραφές γιά νά εἶναι κατανοητές στό στράτευμά του. Καὶ τὴν ἑλληνικὴ διέταξε νά μάθουν οἱ τριάντα χιλιάδες ἐπίλεκτοι Πέρσες, τοὺς ὁποίους ἐνέταξε στό στράτευμά του.

Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι στό Ἐθνικό Ἰδρυμα Ἐρευνῶν στὴν Ἀθήνα ἐκτί-

θενται σήμερα 7.000 ἐπιγραφές ἀπὸ τίς ἀνασκαφές πού ἔχουν γίνεи στὴ Μακεδονία. Καμιά ἀπὸ αὐτές δέν εἶναι γραμμὴν στὴ λεγόμενη «μακεδονικὴ». Ὅλες εἶναι γραμμένες στὴν ἑλληνικὴ.

Πέραν αὐτῶν ἐπιβεβαίωση τῆς ἑλληνικότητος τῶν Μακεδόνων προσφέρουν: οἱ ξένοι περιηγητές, ἡ παιδεία πού δημιούργησαν οἱ παροικίες τῶν Μακεδόνων τῆς διασποράς, τὸ δημοτικὸ τραγούδι, πού ἐκφράζει ἄριστα τοὺς πόθους καὶ τὴν αὐτοσυνειδησία τῶν λαῶν¹⁵. Κυρίως ὅμως ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀδιάσπαστη πολιτισμικὴ συνέχεια καὶ συνοχὴ τοῦ μακεδονικοῦ ἑλληνισμοῦ μὲ τὸ σύνολο τοῦ ἑλληνισμοῦ. Οἱ ἀνασκαφές πού ἔγιναν στὴν ἱερὴ πόλη τῶν Μακεδόνων τὸ Δίο, ἡ ἀνακάλυψη τῶν βασιλικῶν τάφων τῆς Βεργίνας, τῶν τάφων τῆς περιοχῆς Λευκαδίων Ναούσης, τῆς Αἰανῆς Κοζάνης, τῆς Σίνδου καὶ πρόσφατα τῆς Ἀμφιπόλεως δέν ἀφήνουν καμιά ἀμφιβολία γι' αὐτό.

Παράλληλα δέν πρέπει νά διαφεύγει τῆς προσοχῆς μας ὅτι οἱ Μακεδόνες εἶχαν τοὺς ἴδιους θεοὺς μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνες, συμμετεῖχαν στὴ θρησκευτικὴ καὶ πολιτιστικὴ ζωὴ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ πῆραν μέρος σέ ὅλους τοὺς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνες τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους¹⁶. Τὴν ἑλληνικότητα τῶν Μακεδόνων ἀποδεικνύουν καὶ πρόσφατες γλωσσολογικὲς ἔρευνες συγχρόνων γλωσσολόγων, ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολόγων¹⁷, ἰδίως τῶν: Ἰωάννου Καλλέρη¹⁸, C. Poghirc¹⁹, F. Papazoglou²⁰, N. Hammond, VI. Georgiev²¹ κ.ἄ.

Ίστορικά άβάσιμος είναι ό ισχυρισμός τών Σκοπιανών νά διεκδικούν τόν τίτλο τών Μακεδόνων²², όταν είναι άπόλυτα τεκμηριωμένο ότι ή έγκατάσταση τών Σλάβων έγινε μόλις τόν 6^ο μ.Χ. αϊ. και ή πολιτιστική τους ιστορία αρχίζει μόλις τόν 9^ο αϊ. μέ θεμελιωτές τόν Κύριλλο και Μεθόδιο, τούς Θεσσαλονικεΐ Έλληνες μοναχούς²³. Αντίθετα οί Μακεδόνες έζησαν και μεγαλούργησαν χίλια και πλέον χρόνια πριν από τήν έγκατάσταση τών Σλάβων στή Βαλκανική.

Συμπερασματικά μπορούμε νά πούμε τά εξής:

1. Ό όρος «Μακεδονία» είναι γεωγραφικός και όχι έθνολογικός. Η έπιμονή τών Σκοπιανών νά σφετεριστούν τό γεωγραφικό όρο Μακεδονία και νά τόν μονοπωλήσουν, χρησιμοποιώντας τον ως όνομασία του νεοσυστάτου κράτους των, προδίδει τήν πρόθεσή τους νά οικειοποιηθούν ταυτόχρονα και τόν έθνολογικό - ιστορικό όρο «Μακεδονία»²⁴, πλαστογραφώντας τήν ιστορία.

2. Οί κάτοικοι του κρατικού μορφώματος τών Σκοπίων πρέπει νά συνειδητοποιήσουν ότι δέν πρέπει νά ζούν σε ψευδαισθήσεις και κυρίως νά απαλλαγούν από τό σύμπλεγμα τής «δημιουργίας προγόνων». Η άδέκαστη ιστορική αλήθεια διακηρύσσει ότι είναι Σλάβοι και ότι οί πρόγονοί τους έφθασαν στήν περιοχή χίλια χρόνια μετά τόν Μέγα Άλέξανδρο. Η όνομασία Μακεδονία σε περιοχή πού δέν κατοικήθηκε από Μακεδόνες και δέν υπήρξε μέρος του μακεδονικού βασιλείου είναι άδιανόγητη. Ίστορικά μόνον τό 1/10 τής ση-

μερινής σκοπιανής επικρατείας ανήκει στήν ιστορική Μακεδονία. Τά υπόλοιπα 9/10 ανήκουν στήν άρχαία Παιονία και Δαρδανία. Οί κάτοικοι μάλιστα τής τελευταίας υπήρξαν όρκισμένοι έχθροί τών Μακεδόνων, έναντίον τών όποιών έτρεφαν αιώνιο και άσβεστο μίσος²⁵.

3. Όφείλουμε νά θέσουμε θέμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων τής έλληνικής μειονότητας στα Σκόπια. Πρόκειται για έναν καθαρόαιμο έλληνισμό 150.000 περίπου, πού προέρχεται από τήν περιοχή τής Πίνδου και τών όποιων οί πρόγονοι κατέφυγαν εκεί μετά τήν καταστροφή από τούς Τουρκαλβανούς τής Μοσχοπόλεως, τής Γράμμοστας, του Βιθυκουκίου και άλλων έλληνικών περιοχών τής Βορείου Ήπειρου²⁶.

Παράλληλα απαιτείται ήθική και ύλική στήριξη του διωκόμενου Άρχιεπισκόπου Άχρίδος Ίωάννου και τής μοναστικής του αδελφότητας. Ό μαρτυρικός αυτός Ίεράρχης δέχεται άλλεπάλληλες καταδικαστικές αποφάσεις από τά ποινικά δικαστήρια τών Σκοπίων, επειδή είχε τό θάρρος νά διακηρύξει ότι ή «Μακεδονική» Έκκλησία τών Σκοπίων είναι σχισματική, γιατί περιφρονεί βασικές αρχές τής Όρθοδόξου Έκκλησιολογίας και προτάσσει έθνοφυλετικές σκοπιμότητες²⁷.

4. Θα είναι μεγάλο ιστορικό λάθος νά δεχθούμε όνομασία πού θα περιέχει τό όνομα Μακεδονία είτε σύνθετο είτε παράγωγο. Αν ή Ελλάδα υπογράψει τή σύνθετη όνομασία συναινεί στο ό τι ή ιστορία και ό πολιτισμός τής Μακεδο-

νίας είναι κάτι τό ξεχωριστό από τόν Έλληνισμό. Στην περίπτωση αυτή δέν θά μπορούμε νά χρησιμοποιούμε μακεδονικές έπωνυμίες π.χ. έφημερίδα Μακεδονία, αεροδρόμιο Μακεδονία, μακεδονικά εκπαιδευτήρια κ.τ.λ. Έκατομμύρια Μακεδόνες στήν Ελλάδα και στή Διασπορά δέν θά μπορέσουν νά χρησιμοποιούν τόν ιστορικό αυτό όρο.

5. Θά είναι έγκληματικό νά ένδώσουμε στίς παράλογες αξιώσεις του κράτους τών Σκοπίων. Ένός κράτους θεσμικά και οικονομικά ύποανάπτυκτου, χωρίς ένιαία έθνική συνείδηση²⁸, πληθυσμιακά αδύναμου, γεωπολιτικά ύποβαθμισμένου και μέ όξυτάτες έσωτερικές αντιθέσεις. Μιά ήττα τής Ελλάδος από τά Σκόπια θά σημαίνει έθνική καταστροφή. Είχε απόλυτα δικαιο ό άείμνητος Μανώλης Άνδρόνικος όταν έλεγε: «άντιμετωπίσαμε τό θέμα τών Σκοπίων μέ δειλία ώσάν νά είμεθα έμεις οί ένοχοι και οί πλαστογράφοι τής ιστορίας».

6. Οί νεώτεροι Έλληνες πολιτικοί θά πρέπει νά λάβουν ύπόψη τίς πολιτικές ύποθήκες δύο μεγάλων Έλλήνων πολιτικόν για τό θέμα αυτό. Του Κων/νου Καραμανλή και του Άνδρέα Παπανδρέου. Ό πρώτος στήν από 3-1-92 έπιστολή του προς τούς ήγέτες τής ΕΟΚ γράφει: «*Η Δημοκρατία αυτή δέν έχει κανένα απολύτως δικαίωμα, είτε ιστορικό είτε έθνολογικό, νά χρησιμοποιεί τό όνομα Μακεδονία. Ιστορικό μέν γιατί οί Σλάβοι, πού αποτελούν τήν πλειοψηφία του σημερινού πληθυσμού τής Δημοκρατίας αυτής, εμφανίστηκαν στήν ιστορία τής πε-*

ριοχής μόλις τόν 6ο μ.Χ. αι., δηλ. 1.000 περίπου χρόνια μετά τήν έποχή πού ό Μέγας Άλέξανδρος κατέστησε τή Μακεδονία σημαντικό τμήμα του αρχαίου έλληνικού κόσμου. Και έθνολογικό γιατί ό πληθυσμός τής Δημοκρατίας αυτής αποτελείται από Σλάβους, Άλβανούς, Άθιγγάνους και άλλες έθνοτήτες, όλες σεβαστές, αλλά χωρίς καμία σχέση μέ τούς Μακεδόνες»²⁹.

Ό δεύτερος στήν μέ ήμερομηνία 23-4-92 έπιστολή του προς τόν Άρχιεπίσκοπο Άμερικής Ιάκωβο τόνησε μεταξύ άλλων και τά έξης: «*Θέλω νά σάς διαβεβαιώσω ότι είμαι άνυποχώρητος σέ ό,τι άφορᾷ τίς προκλήσεις τών Σκοπίων. Δέν πρόκειται νά συναινέσω σέ άναγνώριση de jure και de facto έφ' όσον τό όνομα Μακεδονία χρησιμοποιηθεί μέ έπιθετικό ή όχι (προσδιορισμό) στήν όνομασία του κρατιδίου τών Σκοπίων*»³⁰.

7. Οί έλληνικές κυβερνήσεις όφειλαν και όφείλουν νά προκαλέσουν δημοψήφισμα, σύμφωνα μέ τό άρθρο 44 παρ. 2 του Συντάγματος, για τό θέμα του όνόματος τών Σκοπίων. Είναι πράγματι κρίσιμο θέμα και δικαιολογεί τήν προκήρυξη τούτου. Μέ άπόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έπρεπε νά ζητηθεί από τή Βουλή νά αποφασίσει τήν προκήρυξη του δημοψηφίσματος μέ τήν πλειοψηφία πού τό Σύμβαγμα άπαιτεί.

8. Στην περίπτωση πού ή πλευρά τών Σκοπίων συνεχίσει νά έμμένει στίς αδιάλακτες και ιστορικά άβάσιμες θέσεις της, ή Ελλάδα όφείλει άμεσα και άποφασιστικά νά άσκήσει Veto για

τήν ένταξη τών Σκοπίων σέ NATO - E.E. Νά διακόψει τή δωρεάν οικονομική βοήθεια, ή όποία μόνον τά τελευταία χρόνια έφθασε τά 74.000.000 εϋρώ. Νά αναθεωρήσει τά έπενδυτικά προγράμματα τών έλληνικών κρατικων και ιδιωτικων επιχειρήσεων. Πρέπει επί τέλους οί γείτονές μας νά τό καταλάβουν ότι έχουν απόλυτη ανάγκη τής στηρίξεως τής Έλλάδος, ή όποία είναι ή μόνη νησίδα ειρήνης και σταθερότητας στήν περιοχή.

9. Τά κράτη τής Ένωμένης Εϋρώπης καλοϋνται νά αποδείξουν τήν κοινοτική τους συνοχή και άλληλεγγύη και κυρίως νά σεβαστούν τό δίκαιο και τήν ιστορική αλήθεια.

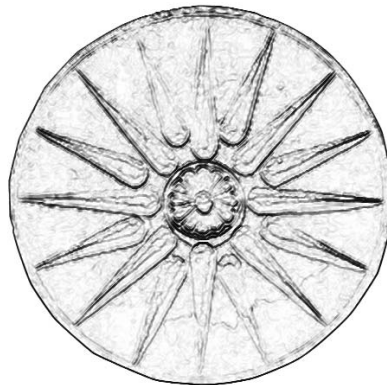
10. Τέλος, οί άπανταχοϋ Έλληνες όφείλουν νά έντεινουν τίς αγωνιστικές τους κινητοποιήσεις για τό θέμα αυτό και νά γνωρίζουν αυτό πού τόνοιζε έμφαντικά ό Κλεμανσώ: «Δέν υπάρχουν χαμένες ύποθέσεις, υπάρχουν μόνο παραιτημένες ύποθέσεις».

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Άχ. Γ. Λαζάρου, «Τό όνομα», *Η γλώσσα μας*, 53 (1995), σ. 8.
2. Γ. Ίω. Ζολώτα, *Σύμμεικτα*, Άθήναι 1983.
3. Άχ. Γ. Λαζάρου, «Γεώργιος Ι. Ζολώτας και έπισημάνσεις έθνικων θεμάτων στον βορειο-ελλαδικό χϋορο», *Παρνασσός* 45 (1993), σ. 462.
4. Ζολώτα, ό.π., σ. 540.
5. Για τή συνθήκη του Άγίου Στεφάνου βλ. Μ. Λάσκαρι, *Τό Άνατολικόν Ζήτημα, 1800-1923*, Θεσσαλονίκη 1948, σσ. 291-300 και Μαρίας Νυσταζοπούλου - Πελεκίδου, *Οί Βαλκανικοί Λαοί. Άπό τήν τουρκική κατάκτηση στην έθνική άποκατάσταση (14^{ος}-19^{ος} αί.)*, Ίωάννινα 1987, σσ. 181-187.
6. Τήν έλληνικότητα τών σλαβοφώνων τής Μακεδονίας έπιμαρτυρεί ό Ίταλός Giovanni Amadori - Virgilli. Στο έργο του *La questione Rymeliota (Macedonia, Vecchia Serbia, Albania, Epiro) e la politica italiana*, Bitonto 1908, στή σελίδα 24 γράφει «...cioé greci che avendo perduto come lingua familiare il greco - per timore di persecuzioni turche...». Στήν συνέχεια γίνεται σαφέστερος: «I Greci slavofoni della Macedonia manifestano col loro attaccamento alle tradizioni ed alla coltura ellenica, coi loro sentimenti patriottici la loro ferma volontà d' essere Elleni».
7. Βλ. E. Hösch, *The Balkans. A Short History from Greek Times to the Present Day*, London 1972, σσ. 171 και 174. M. de la Vougoslavie, *Quesaisj ... no 675*, Paris 1965, σσ. 111 και 126.
8. Εϋαγ. Κωφοϋ, *Η Μακεδονία στην Γιουγκοσλαβική Ιστοριογραφία*, Δημοσιεύματα τής Έταιρείας Μακεδονικων Σπουδων, αριθμ. 24, Θεσσαλονίκη 1974, σ. 11.
9. Βλ. Σταϋρου Λυγεροϋ - Χρ. Παναγιωτοπούλου, «Ό μειονοτικός έπεκτατισμός τών Σκοπίων», *Τετραδία* 11 (1985), σσ. 15-23.
10. Ηροδότου, V, 22,1.
11. Ό.π. IX, 45,1-2.
12. Άκριβείς παραπομπές και πλήρη σχόλια μέ πλούσια και έγκριτη διεθνή βιβλιογραφία βλ. Jean N. Kalléris, *Les anciens Macédoniens. Etude Linguistique et historiqe*, Collection de l' Institut Français d' Athenes. Tome I avec une carte historique hors texte, Athenes, 1954. Tome II. Premiere partie, Athenes 1976. Index αϋτοτελής.

13. Πλουτάρχου, Ἄλεξ. 51,4.
14. Μαρίας Νυσταζοπούλου - Πελεκίδου, *Τό Μακεδονικό Ζήτημα*, Ἀθήνα 1988, σ. 35.
15. Ὅ.π., σ. 30.
16. Βλ. Κων. Βαβούσκου, «Ὁ μακεδονικός ἀγών καί ἡ ἱστορία του», *Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* 69 (1994), τ. Β', σ. 318. Τοῦ ἴδιου, C. Vavoucos, *Der Beitrag des Griechentums von Pelagonien zur Geschichte des Neueren Griechenland*, Institute for Balkan Studies, Thessaloniki 1963. Τοῦ ἴδιου, Κωνστ. Α. Βαβούσκου, «Ἀπάντησις εἰς ἐπιστολήν ἐπί τοῦ «Μακεδονικοῦ»», *Νέα Ἑστία*, 132, τεῦχος 1571, Χριστούγεννα 1992, σσ. 202-224 καί *Douglas Dakin, The Greek Struggle in Macedonia 1897-1913*, Thessaloniki 1966, σσ. 37-47.
17. Βλ. Α. Μ. Tamis (ed), *Macedonian Hellenism*, River Seine Press 1990: Melbourne, Australia.
18. Kalleris, ὄ.π.
19. C. Poghirc, «Considérations sur le lexique de l' ancien macédonien», *Philologica et Linguistica*, Bochum 1983, σσ. 37-47.
20. F. Papazoglou, «Quelques Problèmes de l' histoire épirote-Apropos du livre «Epirus» de N.G.L. Hammond», *Ziva Antika (ZA)*, 20 (1970), σσ. 116-117.
21. Vl. I. Georgiev, *Introduzione alla storia delle lingue indoeuropee*, Roma 1966, σ. 193.
22. Βλ. C. Papanace, *Sur la minorité aroumaine dans les pays balkaniques*, Freiburg. I Breisgau 1968, σ. 24, ὅπου δικαιολογεῖ τίς ἑλληνικές διαμαρτυρίες καί χαρακτηρίζει τόν τιτοϊκό ὄρο «μακεδονικός λαός» ὡς «une véritable usurpation». Ἐπικαλεῖται δέ τόν Evans: «Mais, en réalité, il n'existe pas un «peuple macédonien». Cette vérité a été précisée depuis longtemps et en termes lapidaires par p' archéologue et l'ethnologue anglais connu Sir Artur J. Evans».
23. Τό θέμα τῆς ἐθνικότητας τοῦ Κυρίλλου καί Μεθοδίου διεφώτισε διεξοδικά ὁ καθηγητής Ἀντώνιος - Αἰμίλιος Ταχιάος στό ἔργο του «Ἡ ἐθνικότης Κυρίλλου καί Μεθοδίου κατά τās σλαβικές ἱστορικές πηγάς καί μαρτυρίας», *Ι.Μ.Θ. - Θ.Σ.Α.Π.Θ., Κυρίλλω καί Μεθοδῶ τόμος ἐόρτιος ἐπί τῇ χιλιοστῇ καί ἑκατοστῇ ἐπετηρίδι*, ἐν Θεσσαλονίκῃ 1968. Πρβ. Τοῦ ἴδιου, *Ἡ ζωή καί τό ἔργο τῶν Κυρίλλου καί Μεθοδίου. Τό βυζαντινό πολιτιστικό κληροδότημα στούς Σλάβους*, Θεσσαλονίκη 2009. Τοῦ ἴδιου, *Ἡ Θεσσαλονίκη καί ὁ κόσμος τῶν Σλάβων*, Θεσσαλονίκη 2013. Δ. Α. Ζακυθνοῦ, «Κωνσταντῖνος ὁ Φιλόσοφος καί ἡ διαμόρφωσις τῶν σλαβικῶν γλωσσῶν», *ΠΑΑ 45 (1970)*, σσ. 59-77. Ἴ. Καραγιαννοπούλου, «Τό ἱστορικό πλαίσιον τοῦ ἔργου τῶν ἀποστόλων τῶν Σλάβων», *Κυρίλλω καί Μεθοδῶ*, ὄ.π., σσ. 139-151. Παν. Κ. Χρήστου, «Ἐπιδιώξεις τῆς ἀποστολῆς Κυρίλλου καί Μεθοδίου εἰς τήν Κεντρικήν Εὐρώπην», *Κυρίλλω καί Μεθοδῶ*, ὄ.π. σσ. 3-28. Κων. Γ. Νιχωρίτη, *Οἱ ἅγιοι Κύριλλος καί Μεθόδιος*, ἐκδ. Μπαρμπουνάκη, Θεσσαλονίκη 2013. Δημ. Β. Γόνη, «Τό ἀνεκτίμητο δῶρο τῶν ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου στούς Σλάβους», *Πρακτικά Ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας Κύριλλος καί Μεθόδιος, Ὀλυμπιακό Χωριό* 2015, σσ. 17-33. Μιχ. Γ. Τρίτου, «Ἱστορικές παραχαράξεις τῶν Σκοπιανῶν. Ἡ περίπτωση τῆς ἐθνικότητας τῶν ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου», *Πρακτικά*, ὄ.π. σσ. 41-47. Γιάννας Μαλιγκοῦδη, *Ἡ παρουσία τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ στήν Κεντρική Εὐρώπη. Τό ἐκπολιτιστικό ἔργο τῶν ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου τῶν Θεσσαλονικέων*, Θεσσαλονίκη 1977. F. Grivenc, *Konstantin und Method Lehrerder Slaven*, Wiesbaden 1960.
24. N. P. Andriotis, «History of the name "Macedonia"», *Balkan Studies* 1 (1960), σ. 143 κ.ἑ. Πρβλ. Τοῦ ἴδιου, *The Confederate State of Skopje and its Language*, Athens 1956.
25. Ἐπιστολή Στυλ. Παπαθεμελιῆ, Ἐφημ. Ὁρθόδοξος Τύπος, Δεκ. 2007.
26. βλ. Ἀχ. Γ. Λαζάρου, *Καταγωγή τῶν Βλάχων τῶν Σκοπίων*, Ἀθήναι 2000. Πρβλ. Μιχ. Γ. Τρίτου, *Ὁ Βλαχόφωνος Ἑλληνισμός τῆς Ἀλβανίας καί τῶν Σκοπίων*, Ἀθήναι 1999. Τοῦ

- ιδίου, *Η ρουμανική προπαγάνδα στην περιοχή Πελαγονίας*, Ίωάννινα 2001.
27. Βλ. Μιχ. Γ. Τρίτου, *Νεώτερες εξελίξεις στη σχισματική Έκκλησία τῶν Σκοπίων*, Θεσσαλονίκη 2004 καί τοῦ ἰδίου, *Τό μαρτύριο καί ἡ μαρτυρία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν Ἰωάννου*, Βελλᾶ Ἰωαννίνων 2007.
28. Ὅπως εἶναι στατιστικά διαπιστωμένο στή Δημοκρατία τῶν Σκοπίων ἐθνική ὁμοιογένεια δέν ὑπάρχει: ἐκεῖ κατοικοῦν περισσότεροι ἀπό 600.000 Ἀλβανοί, 150.000 Τοῦρκοι, 100.000 Τσιγγάνοι, καθώς καί Ἑλληγες, πού ἀποτελοῦν τό 18% τοῦ πληθυσμοῦ, καί βέβαια Βούλγαροι καί Σέρβοι. Βλ. Νυσταζοπούλου, ὁ.π., σ. 57.
29. Ἐφημ. «Πολιτική Ἐνημέρωση», ἀριθμ. φύλλ. 75, Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος 2005, σ. 1.
30. Ὅ.π.

Μέτρα Ἱεραῶς Συνόδου κατά τοῦ Συμφώνου Συμβίωσης

ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ νά ἐπισφραγίσετε τή σχέση σας μέ... παπᾶ, μέ κουμπάρο καί μέ παράνυμφο; Τότε ξεχάστε τό σύμφωνο συμβίωσης. Μέ ἐγκύκλιό της ἡ Ἱερά Σύνοδος προτείνει στους μητροπολίτες νά ἐφαρμόσουν πέντε «μέτρα» πού ἀφοροῦν σέ καθημερινές ἐκκλησιαστικές ἐνέργειες, σέ περίπτωση πού ὑπάρχει ἀνάμειξη ἀνθρώπων πού ἔχουν ὑπογράψει σύμφωνο συμβίωσης.

Συγκεκριμένα, προτείνεται ἀπό τήν ἀρμόδια ἐπιτροπή «Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν Θεμάτων»:

- Ἡ μητρόπολη νά μήν ἐκδίδει ἄδεια τέλεσης γάμου ἄν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δέν προσκομίσουν πιστοποιητικό οἰκογενειακῆς κατάστασης ἀπό τό ληξιαρχεῖο τοῦ Δήμου, ὥστε ἡ Ἐκκλησία νά γνωρίζει ἐάν τό ζευγάρι παλιότερα ἔχει τελέσει πολιτικό γάμο ἢ σύμφωνο συμβίωσης.

- Ἄν ζητήσουν νά παντρευτοῦν μέ θρησκευτικό γάμο εὐλογα, ἄτομα τά ὁποῖα στό παρελθόν εἶχαν κάνει σύμφωνο συμβίωσης, τότε –ἐφόσον ἔχει

λυθεῖ τό σύμφωνο– ὁ μητροπολίτης μπορεῖ νά ἐκδίδει ἄδεια γάμου.

- Ἐτερόφυλοι πού ἔχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ἢ πολιτικό γάμο, μποροῦν νά ζητήσουν ἀπό τήν Ἐκκλησία νά βαπτίσουν τά παιδιά τους.

- Γονέας πού πρῖν ἀποκτήσει (ἢ υἱοθετήσει) παιδί, εἶχε ὑπογράψει σύμφωνο συμβίωσης τοῦ ἐπιτρέπεται «κατ' οἰκονομία» νά βαπτίσει τό παιδί του.

- Περιορισμοί τίθενται στους ἀνάδοχους ἢ παρανύμφους. Πλέον, γιά νά γίνει κάποιος νονός ἢ παράνυμφος, πρέπει ὄχι μόνο νά μήν ἔχει τελέσει πολιτικό γάμο ἀλλά καί νά μήν ἔχει ὑπογράψει σύμφωνο συμβίωσης.

Ἡ ἐπιτροπή «Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν Θεμάτων», στήν ὁποία προεδρεύει ὁ μητροπολίτης Φιλίππων κ. Προκόπιος, προτείνει τά παραπάνω μέτρα νά ἐγκριθοῦν ἀπό τήν ἐπόμενη Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας ἢ ἐφόσον κρίνεται ἀναγκαῖο νά ἐφαρμοστοῦν ἄμεσα ἀπό τίς ἱερές μητροπόλεις.

21-4-2016 «Κ»

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΘΙΜΟΣ, Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΙΣΣΑΙΟΣ

Τοῦ Ἀρχιμ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΣΙΜΕΡΗ
Ἐφημερίου Ἱ. Ν. Ἀγίου Φωτίου

ΔΩΔΕΚΑ χρόνια συμπληρώνονται ἐφέτος, ἀπό τή λαμπροφόρα ἐκείνη Παρασκευή 18 Ἰουνίου 2004, ὅταν ὁ λαός τῆς ἁγιοτόκου Νύμφης τοῦ Βορρᾶ, ἡ Πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας καί συμπρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑποδέχονταν στό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας τόν ἀπό Ἀλεξανδρουπόλεως Ἄνθιμο, διαδεχόμενο στό θρόνο τῆς Θεσσαλονίκης καί τῆς καρδίας μας τόν ἀοίδιμο Παντελεήμονα Β΄.

Σάν αὔρα θείας παραμυθίας ἤχησαν στά αὐτιά τῶν ἀπορφανισθέντων πνευματικά, ἀλλά καί ἐθνικά, Θεσσαλονικέων οἱ πρῶτοι λόγοι τοῦ νέου Ποιμενάρχου του:

«Ἦρθα γιά νά εὐλογήσω τίς οἰκογενεῖς σας καί τά νοικοκυριά σας. Γιά νά συμπαρασταθῶ στούς ἀσθενεῖς καί στούς ἀδυνάτους, γιά νά παρηγορήσω τούς πονεμένους καί τούς λυπημένους. Νά σταθῶ κοντά σ' αὐτούς πού εἶναι ἄνεργοι, ἀλλά καί ἄστεγοι. Νά εὐλογήσω καί νά ἐμπνεύσω τά παιδιά σας, μαθητές, φοιτητές καί ἐργαζομένους, αὐτούς πού εἶναι τό ἄμεσο μέλλον, ἡ ἐλπίδα καί ἡ προσμονή γιά τήν Ἐκκλησία καί γιά τήν Ἑλλάδα τοῦ αὔριο... Δέν ἦρθα γιά νά διακονηθῶ ἀλλά γιά νά σᾶς διακονήσω».

Στά δώδεκα αὐτά χρόνια, ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος παραμένει ἀνύστακτος φρουρός στό μετερίζι, πού ἡ Ἐκκλησία τόν ἔταξε, διαρκῶς «ὡσπερ τις χριστοφόρος οἰακοστρόφος, ἐπισκοπῶν τήν ὅτε εὐπλοῦσαν καί ὅτε κλυδωνιζομένην ὀλκάδα».

Ἦλθε ἀπό τήν ἀνατολική ἐσχατιά τῆς Πατρίδας μας, τόν Ἑβρο, ὅπου ἡ ποιμαντική, κοινωνική καί ἐθνική του δράση δοκιμάστηκε καί σάν χρυσάφι ἔλαμψε, γιά νά παραλάβει ἀπό τόν ἀοίδιμο προκάτοχό του τή σκυτάλη τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Γένους μας...

Ἦρθε, γιά νά κρατήσει ἄσβεστη τή φλόγα τῆς ἀγάπης στό Χριστό καί τήν Ἑλλάδα, σέ μιά περίοδο, πού θύελλες ἐναντίων ἀνέμων ἀπειλοῦν νά τή σβήσουν ἀπό τήν ψυχή μας καί νά παγώσουν τά ὄραματά μας!

Ἦρθε, ἄξιος καί γνήσιος κατά πάντα συνεχιστής τοῦ ἔργου τοῦ μακαριστοῦ Προκατόχου του, ἀγάπησε τούς πάντες καί ἀγαπήθηκε ἀπό τούς πάντες, ἀπό τόν Κλῆρο καί τό Λαό, πού εἶδαν στό σεπτό Πρόσωπό του τόν ἀληθινό Πατέρα, πού νοιάζεται γιά ὅλα τά παιδιά του, τόν ἀληθινό Ποιμένα, πού μεριμνᾷ γιά ὅλα τά πρόβάτά του.

Ἡ δωδεκαετής Ποιμαντορία του κατακοσμεῖται ἀπό ἔργα καί λόγια, «ἄ οὐκ ἔστιν ἀριθμῆσασθαι δυνατόν» ὄχι μόνο λόγω τοῦ πλήθους των καί τοῦ περιορισμένου χώρου καί χρόνου, ἀλλά καί λόγω τῆς ἀδυναμίας τοῦ ὑπογράφοντος, ὁ ὁποῖος, ἔχοντας ἀπολαύσει τήν τιμή νά τόν διακονήσει καί νά γευθεῖ τήν ἄμετρη ἀγάπη καί στοργή του, ἔχει πλήρη συναίσθηση τῆς παντάπασιν ἀδυναμίας νά ἐκφράσει μέ λόγια τό πολύπτυχο καί πολυεπίπεδο ποιμαντικό, κηρυκτικό, πνευματικό, ἱεραποστολικό, ἐθνικό, κοινωνικό καί φιλανθρωπικό ἔργο τοῦ Πανα-

γιωτάτου κ. Ἀνθίμου στή Θεσσαλονίκη, γιά τό ὄποιο, βεβαίως, καί ἄν ἀκόμα οἱ ἄνθρωποι σιωπήσουν «καί οἱ λίθοι κερράζονται»...

Καί οἱ πέτρες θά γνωστοποιήσουν σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα καί τόν Ὁρθόδοξο κόσμο τή σύγχρονη «Βασιλειάδα», πού συνιστᾷ ἡ εὐκλεῆς Ποιμαντορία του καί μεταφράζεται μέ τά συσσίτια, τά οἰκοτροφεία, τό γηροκομεῖο, τήν ὑλική καί ἠθική στήριξη χιλιάδων φοιτητριῶν καί φοιτητῶν, πού προσφεύγουν στό ὠμοφρόριο του, καθώς καί τήν ἀνέγερση νέων Ἱερῶν Ναῶν καί μέ τήν ὁσονούπω ὀλοκλήρωση τοῦ Ἰδρύματος Χρονίως Πασχόντων...

Πιστός στίς λειτουργικές μας παραδόσεις, ἐπισκοπεῖ γιά τό σεβασμό, τήν τήρηση καί τή συνέχισή τους, ἱεροπρεπῆς λειτουργός λαμπρύνει καί ἐμπλουτίζει τή λειτουργική μας ζωή, μεριμνᾷ γιά τή στελέχωση τῶν Ἐνοριῶν μέ ἱκανούς Κληρικούς καί συμπαρίσταται πνευματικά καί ὑλικά στά Μοναστήρια τῆς Μητροπόλεως μας.

Συγγραφέας πολυγραφότατος, ρήτορας δεινός καί εὐφραδῆς, ὁ Παναγιώτατος κ. Ἀνθίμος, ἔχει καταστήσει τόν Τηλεοπτικό Σταθμό τῆς Θεσσαλονίκης πα-

νελλήνιο, καί ὄχι μόνο, ἄμβωνα τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἑλλάδος καί ὁ ἴδιος ἔχει καταστεῖ ὡς ἀληθῶς «Φωνή Κυρίου»!

Ἡ παρουσία του καί οἱ πάντα καιρίες, θαρραλέες, ἀλλά καί συνετές παρεμβάσεις του στά ἐθνικά, κοινωνικά καί ἐκκλησιαστικά θέματα, πάντα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καί συχνά ἀποδεικνύονται τελεσφόρες καί ἀποτελεσματικές.

Βεβαίως, τοῦτο τόν ἔχει καταστήσει κάρφο στά μάτια πολλῶν, ἀλλ' αὐτό εἶναι ὁ Σταυρός, ἡ Μαρτυρία καί τό Πρόνομίό του, «νά βαστάζει τά στίγματα τοῦ Κυρίου» καί τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων!

Ὁ Παναγιώτατος κ. Ἀνθίμος, ἄξιος σκυταλοδρόμος τῶν προκατόχων του Ἀρχιερέων καί τοῦ συνοδίτη καί συνοραματιστή του ἀλησιμόνητου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος Χριστόδουλου, συνεχίζει ἐπάξια τήν πολυαιώνια ἐθναρχική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀγρυπνος βιγλάτορας στό μετερίζι τοῦ καθήκοντος, στό ὄποιο ἐτάχθη καί ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐχόμεθα ὅλοι νά τόν στηρίξει καί νά τόν σκέπει ὁ Κύριος, πολυχρόνιο, ὑγιῆ καί δυνατό, ἄτρωτο ὄρατῶν καί ἀοράτων ἐχθρῶν, φανερῶν καί ἀφανῶν ἐπιβουλῶν!

1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ... ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ...

(συνέχεια από τό προηγούμενο)

Η ΑΡΙΘΜΟΜΕΤΡΗΣΗ τοῦ χρόνου εἶναι βέβαια σχετικό καί συμβατικό ἀνθρώπινο μέγεθος, ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει ὅτι δέν θά πρέπει νά γεννᾶ προβληματισμό καί νά μήν ὀδηγεῖ σέ προγραμματισμό, ἐκτός τῶν ἄλλων καί πνευματικό. Ἰδίως μάλιστα ὅταν ἐκλαμβάνεται ὡς ἕνας “Νέος Ἐνιαυτός τῆς Χρησιμότητος τοῦ Κυρίου”, δηλαδή μιά καινούρια χρονιά πού ἡ καλωσύνη καί ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ μᾶς χαρίζει.

Ὁ Θεός ὑπερβαίνει τόν χρόνο καί βρίσκεται πέρα καί ἔξω ἀπό αὐτόν. Ἡ ἅγια μας Ἐκκλησία μᾶς γνωρίζει ὅτι ὁ Τριαδικός Θεός μᾶς εἶναι Ἄναρχος καί Ἀτελεύτητος καί Ἄχρονος. Ὁ χρόνος συνυπάρχει μέ τήν δημιουργία τοῦ κόσμου. Ὁ Θεός τόν δημιούργησε μαζί μέ τόν κόσμο. Ὁ Θεός εἶναι Δημιουργός καί Κύριος καί τοῦ κόσμου καί τοῦ χρόνου.

Ὁ ἄνθρωπος συμβατικά μετράει τόν χρόνο. Ὅριζει χρονολογίες καί ἡμερομηνίες, ὀνοματίζει καί ἀριθμεῖ ἔτη καί μῆνες καί ἐποχές καί μέρες, καί θέτει τά δικά του χρονικά μέτρα καί τά δικά του χρονικά ὄρια, ὀφείλει ὅμως νά μήν λησμονεῖ ὅτι ὁ Θεός εἶναι ὁ Κύριος τοῦ χρόνου. Στά μάτια τοῦ Θεοῦ τά χίλια χρόνια εἶναι σάν μιά μέρα, τήν χθεσινή, πού πέρασε, διδάσκει ἡ Ἁγία Γραφή, ἐφόσον ὁ Θεός εἶναι ὁ “χρόνους καί καιρούς ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος”.

Τήν Πρωτοχρονιάτικη νύχτα δυστυχῶς ἀφθονοῦν οἱ κοσμικές ἐκδηλώσεις οἱ ὁποῖες πολύ συχνά χαρακτηρίζονται ἀπό κακοήθεια καί ἀσημιονίες. Παράλληλα μέ μιά οἰκογενειακή “ὑποδοχή τοῦ νέου χρόνου” τά μεσάνυχτα, συνυπάρχουν καί διάφορα καλέσματα, “ρεβεγιόν”, ὀλονύχτιες ξέφρενες διασκεδάσεις, φαγοπότι, χαρτοπαιξία, μεθύσι καί λοιπές παρεκτροπές. Ὅλα αὐτά ἀποτελοῦν δείγματα ἑνός ἐπιφανειακοῦ καί ἐπιδερμικοῦ ἐορτασμοῦ, καθὼς λείπει ἡ ὠριμη περισυλλογή, ὁ γόνιμος προβληματισμός, ἡ ἀπολογιστική διάσταση, ἡ προοπτική προγραμματισμοῦ, καί ὅπωςδήποτε, κυρίως, ἡ εὐχαριστιακή διάθεση γιά τό “χρονικό” δῶρο πού μᾶς παρέχεται.

Ἡ Ἐκκλησιαστική πρόταση γιά τόν Πρωτοχρονιάτικο ἐορτασμό εἶναι ἐκ διαμέτρου διαφοροποιημένη καί σαφῶς στούς ἀντίποδες ὅλων τῶν προαναφερθέντων. Προβάλλεται ὁ τριπλός ἐορτολογικός χαρακτήρας τῆς ἡμέρας προκειμένου νά βιωθεῖ βαθιά καί οὐσιαστικά, πέρα ἀπό τόν ψευτοενθουσιασμό καί τήν ἐφήμερη ψευτοχαρά πού προκαλεῖ. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ κοσμικότητα προηγείται, ὁ ἐκκλησιασμός ἀμελεῖται. Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι τό φαινόμενο ὅτι ἡ πυκνότητα τοῦ ἐκκλησιασματος τῆς Πρωτοχρονιάς ὑστερεῖ ἔναντι καί τῆς προηγηθείσης γιορτῆς τῶν Χριστουγέννων καί τῆς ἐπομένης γιορτῆς τῶν Θεοφανείων, ἴσως καί νά ὑπολείπεται ἀριθμητικά

καί τῆς συνήθους Κυριακάτικης συνάθροισης. Καί τοῦτο, ἂν καί ἡ ἀπόλυση καθυστερεῖ λόγῳ καί τῶν λατρευτικῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἡμέρας, ἀλλά καί πρὸς ἐξυτηρέτησιν τῆς συγκεκριμένης ἰδιαιτερότητας. Πάντα ὑπάρχουν βέβαια καί κάποιοι “ξενύχτηδες” πού θά περάσουν “νά ἀνάψουν τό κεράκι τους γιά τό καλό τοῦ χρόνου” ἀλλά αὐτό δέν εἶναι σοβαρός ἐκκλησιαστικός ἔορτασμός.

Ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἰδιαίτερα ὁμορφη καί θεολογική τελεῖται πανηγυρικά, τό πρωί τῆς Πρωτοχρονιάς, προφανῶς πρὸς τιμὴν τῆς μνήμης τοῦ διαπρεποῦς Ἱεράρχου καί συγγραφέως τῆς. Ἔχει προηγηθεῖ, ὡς συνήθως, ὁ Πανηγυρικός Ὁρθρος μέ τὴν ἀριστοτεχνικὴ ὑμνολογία πού ἀφορᾷ τόσον τὴν ἑορτὴ τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου, ὅσον καί τὴν ἑορτὴ τοῦ Μεγάλου ἁγίου Πατρὸς.

Δοξολογία ἐπὶ τῇ εισόδῳ εἰς τό Νέον Ἔτος, λαμβάνει χώρα μετὰ τὴν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας ἐπικεντρωμένη στό ἀφετηριακὸ ἡμερολογιακὸ ξεκίνημα, τό ὁποῖο δέν ἀφήνει ἀδιάφορη τὴν Ἐκκλησία. Στὴν σύντομη αὐτὴ ἀκολουθία, οἱ πιστοὶ στρέφονται προσευχητικά στόν Δωρεοδότη Θεό, τόν Κύριο τοῦ κόσμου καί τοῦ χρόνου, τόν εὐχαριστοῦν, τόν δοξολογοῦν καί τοῦ ἀπευθύνουν ἀπλά ἀνθρώπινα αἰτήματα γιά τό νέο ξεκίνημα. Αὐτὴ ἡ πνευματικὴ διάσταση εἶναι ὁρατὴ σ’ ὅλη τὴν λατρευτικὴ διάταξη τῆς ξεχωριστῆς αὐτῆς τελετῆς καί στὴν δέση καί στὴν σχετικὴ εὐχή.

Ἡ εὐλογία καί ἡ κοπή τῆς Βασιλόπιπτας συμπληρώνει τὴν λατρευτικὴ ἰδιαιτερότητα τῆς ἡμέρας, σέ ἀρκετὲς Ἑνορίες μας. Μπορεῖ “κοπὲς Βασιλόπιπτας” νά πραγματοποιοῦνται ἀναρίθμητες ἀπὸ ἰδιῶτες, παρέες, οἰκογένειες, συλλόγους, φορεῖς, σωματεῖα, ὀμάδες κ.λπ., μέχρι καί τίς Ἀπόκριες πολλές φορές (δειγμα τῆς μεγάλης ἀπήχησης καί δημοφιλίας τοῦ ἐθίμου), ἀλλά ἡ συγκεκριμένη εὐλογία - κοπή, στό Ναό, ἀνήμερα τῆς Πρωτοχρονιάς, στὴν μνήμη τοῦ πρώτου διδάξαντος καί ὀνοματοδότη, εἶναι κορυφαία λειτουργικὴ ἐκκλησιαστικὴ πράξις. Γι’ αὐτό καί διαφέρει οὐσιαστικά καί πνευματικά! Ὁφείλουμε νά τό τονίσουμε αὐτό, παρὰ τό γεγονός ὅτι ἀσφαλῶς καί μᾶς χαροποιεῖ ἡ μεγάλη διάδοση τοῦ ἀγαθοῦ αὐτοῦ ἐθίμου. Διότι κάθε “κοπή” καθ’ οἰονδήποτε τρόπο καί σέ οἰονδήποτε χωρὸ, ἀραπέμπει ἔστω καί ἀσυναίσθητα, στόν Μεγάλον ἅγιον Βασίλειον.

Εὐχόμεσθε καί προσευχόμεσθε καί εὐελπιστοῦμε, ἡ Πρωτοχρονιά μας νά τίθεται στίς σωστὲς τῆς διαστάσεις. Ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ νά ἀνακαλύπτουμε, διαρκῶς ὅλο καί περισσότερο, τό βαθύ πνευματικὸ, ἐκκλησιαστικὸ, λατρευτικὸ καί ἀνθρώπινο νόημά τῆς καί νά ἀνταποκρινόμεσθε ἀναλόγως στό Πρωτοχρονιάτικο κάλεσμα τῆς καμπάνας, ἀναλογιζόμενοι τί κερδίζουμε προσερχόμενοι καί τί στεροῦμεθα ἀπέχοντας...

*Ἄρχιμ. Ἰάκωβος Ἀθανασίου,
Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Ι.Μ.Θ.*

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 2330 ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

Τοῦ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΟΛΕΒΑ

Πολιτικού Ἐπιστήμονος

(Στίς 9 Δεκεμβρίου 2015 πραγματοποιήθηκε στό Πολεμικό Μουσείο Ἀθηνῶν ἡ ἐκδήλωση τοῦ Συνδέσμου Θεσσαλονικέων γιά τή συμπλήρωση 2330 ἐτῶν ἀπό τήν ἰδρυση τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁμίλησαν ὁ ἀρχαιολόγος Δρ Ἀστέριος Λιούτας, ὁ τ. Πρύτανης, Καθηγητής καί ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἰωάννης Χολέβας καί ὁ ὑπογράφων Πολιτικός Ἐπιστήμων Κωνσταντῖνος Χολέβας. Χαιρετισμό ἀπηύθυνε ἡ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐριέττα Καραγιάννη-Χαμηλοθώρη.)

Η ΠΟΛΗ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἰδρύθηκε ἀπό τόν Κάσσανδρο τό 315 π.Χ. καί ὀνομάσθηκε ἔτσι πρὸς τιμήν τῆς συζύγου του, ἑτεροθαλοῦς ἀδελφῆς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Ἀποτέλεσε σημαντικό σταθμό στό ἀποστολικό ἔργο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὁ ὁποῖος μάλιστα στήν Α΄ πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολή του λέγει ὅτι οἱ Θεσσαλονικεῖς ἔγιναν ὑπόδειγμα γιά ὄλους τοὺς πιστοὺς στή Μακεδονία καί στήν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα. Τό μαρτύριο τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τό 305 μ.Χ. ἔκανε τήν πόλη ἐπίκεντρο Πανορθοδόξου προσκυνήματος καί μέχρι σήμερα ἡ λατρεία πρὸς τόν Μυροβλήτη Ἅγιο συγκεντρώνει στόν Ναό του πιστούς ἀπό τήν Οἰκουμενική Ὁρθοδοξία.

Στά τείχη της μέ τή βοήθεια τοῦ Ἁγίου οἱ Βυζαντινοὶ Ἑλληνας ἀποκρούουν δεκάδες ἐπιδρομές ἀλλοφύλων. Ἡ Οἰκουμενική της ἀκτινοβολία ἀναδεικνύεται μέ τόν ἐκχριστιανισμό

Σλαβικῶν λαῶν ἀπό τοὺς Θεσσαλονικεῖς ἀδελφούς Κύριλλο καί Μεθόδιο τόν 9^ο αἰῶνα. Ἡ νομοθεσία τοῦ Θεσσαλονικέως Κωνσταντίνου Ἀρμενόπουλου ὑπῆρξε ἡ βάση τοῦ Ἀστικού Δικαίου τῶν Ἑλλήνων ἀπό τόν 14^ο αἰῶνα μέχρι καί τό 1946!

Ἐπί Βυζαντίου / Ρωμανίας ἡ Θεσσαλονίκη ὑπέστη τρεῖς ἀλώσεις. Τό 904 μ.Χ. ἀπό τοὺς Σαρακηνοὺς Ἄραβες, οἱ ὁποῖοι πῆραν μαζί τους χιλιάδες αἰχμαλώτους γιά τά σκλαβοπάζαρα τῆς Βορείου Ἀφρικής. Τό 1185 μ.Χ. ἀπό τοὺς Νορμανδοὺς, γεγονός τό ὁποῖο περιγράφει ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος τῆς πόλεως Ἅγιος Εὐστάθιος Καταφλῶρος, σπουδαῖος μελετητής τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν. Τό 1430 ἀπό τοὺς Ὀθωμανοὺς, ὅποτε ἀρχίζει καί ἡ Τουρκοκρατία πού διήρκεσε περί τά 500 χρόνια.

Ἡ πόλη ὑπῆρξε ἔδρα μιᾶς ἐκ τῶν τεσσάρων πρωτεύουσῶν ἐπὶ τετραρχίας τῶν Ρωμαίων μέ ἄρχοντα τόν Γα-

λέριο (περί τό 300 μ.Χ.). Ἐπί Βυζαντίου ὀνομάσθηκε Συμβασιλεύουσα καί Πρώτη μετά τήν Μεγίστη, δηλαδή ἦταν ἀμέσως δεύτερη σέ κῦρος καί ἰσχύ μετά τήν Κωνσταντινούπολη. Ἐνώ ἐπί Τουρκοκρατίας ἡ Ἀθήνα ἦταν ἕνα ἀσήμαντο χωριό, ἡ Θεσσαλονίκη σέ ὅλη τή μακρόχρονη ἱστορία της ὑπῆρξε πάντα μεγαλούπολη. Διοικητικό, ἐμπορικό, πολιτιστικό καί –στή μ.Χ. ἐποχή– ἐκκλησιαστικό κέντρο. Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Νικαίας Ἅγιος Ἰωάννης Βατάτζης τόν 13ο αἰῶνα ἔδωσε τό δικαίωμα στόν Ἀρχιεπίσκοπο τῆς Θεσσαλονίκης νά ἀποκαλεῖται Παναγιώτατος. Τόν 14^ο αἰῶνα τήν πόλη λάμπρυνε μέ τήν παρουσία του ὡς Ἀρχιεπίσκοπος ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.

Ἡ συμβίωση τῶν Ὁρθοδόξων μέ τήν ἐβραϊκή κοινότητα πού δημιουργήθηκε τόν 15^ο αἰῶνα ἦταν ἀρμονική, ἐνώ ἀρνητικά ἦταν πάντα τά αἰσθήματα τῶν Ἑλλήνων γιά τήν τουρκική κατοχή. Ἡ πόλη καταστράφηκε ἀπό τό τουρκικό μαχαίρι μετά τήν ἐξέγερση τῆς Χαλκιδικῆς τό 1822. Στά σχολεῖα της δίδαξαν μεγάλες μορφές τοῦ ὑποδούλου Γένους, ὅπως ὁ Κοσμάς Μπαλάνος καί ὁ Ἀθανάσιος Πάριος. Τό 1850 ὁ Βλαχόφωνος Ἑλληνας Γκαρμπολάς ἰδρύει τό πρῶτο ἑλληνικό τυπογραφεῖο τῆς πόλης. Καί στήν ἔνοπλη ἀποκορύφωση τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος τό Ἑλληνικό Προξενεῖο καί ἡ Ἱερά Μητρόπολις στή Θεσσαλονίκη γίνονται τό ἐπίκεντρο τῆς διπλωματικῆς καί πνευματικῆς προετοιμασίας. Στήριγμά τους οἱ Φιλεκπαιδευτικοί

Σύλλογοι, τά σχολεῖα καί οἱ ἔμποροι.

Ὅταν στίς 26 Ὀκτωβρίου 1912 ὁ Ταχσίν πασᾶς ὑπέγραφε τήν παράδοση τῆς πόλης στόν Ἀρχιστράτηγο Διάδοχο Κωνσταντίνο, ὅλοι συνειδητοποίησαν ὅτι ἐπρόκειτο γιά ἕνα ἀκόμη θαῦμα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Ἀπό τότε ἡ Θεσσαλονίκη τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς Ὁρθοδοξίας προοδεύει μέ βάση τό ρητό «*Σύν Ἀθηνᾶ καί χεῖρα κίνει*». Δηλαδή νά ζητᾶς τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἀλλά ταυτοχρόνως νά δραστηριοποιεῖσαι καί ἐσύ. Ἡ μεγάλη πυρκαγιά τοῦ 1917, ἴσως μέ ὑπαιτιότητα τῶν Ἀγγλικῶν καί Γαλλικῶν στρατευμάτων, τά ὅποια στάθμευαν ἐκεῖ λόγω τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, κατέστρεψε μεγάλο μέρος τῆς πόλης, ἀλλά ἔδωσε τήν εὐκαιρία νά ἀνοικοδομηθεῖ τό κέντρο τῆς Θεσσαλονίκης μέ σύγχρονη ρυμοτομία. Ἡ σκληρή Γερμανική Κατοχή εἶχε ὡς τραγική συνέπεια τήν ἐξόντωση τῆς πολυπληθοῦς ἐβραϊκῆς κοινότητας ἀπό τούς Ναζί.

Στήν πόλη ἀκούσθηκε γιά πρώτη φορά ἑλληνικός Ραδιοφωνικός Σταθμός, τό Ράδιο Τσιγκιρίδη (περί τό 1930). Ἐκεῖ ἐπίσης πρωτοπροβλήθηκε τηλεοπτικό πρόγραμμα καί συγκεκριμένα στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1960, στό περίπτερο τῆς ΔΕΗ στή Διεθνή Ἐκθεση. Ἡ ἔλευση τῶν προσφύγων ἀπό τίς ἑλληνικές πατρίδες τῆς Ἀνατολῆς βοήθησε τήν πόλη, διότι οἱ Μικρασιάτες, οἱ Πόντιοι καί οἱ Κωνσταντινουπολίτες μετέφεραν τήν Χριστιανική τους εὐλάβεια, τήν ἀγάπη τους στά γράμματα καί τήν ἐπιχειρηματική τους ἱκανότητα. Ἐξᾶλλου τό

Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης είναι σήμερα τό πληρέστερο και τό πιό οργανωμένο κτηριακά και επιστημονικά από όλα τά ΑΕΙ τής χώρας μας. Τό λιμάνι, τό αεροδρόμιο, τό σιδηροδρομικό και όδικό δίκτυο καθιστούν τήν πόλη πραγματική συμπρωτεύουσα τής Ελλάδος και συγκοινωνιακή-πολιτιστική πύλη από και πρός τά Βαλκάνια.

Τό μέλλον τής Θεσσαλονίκης βασίζεται στην όρθή, δημιουργική και όχι μουσειακή αξιοποίηση του παρελθό-

ντος της. Ή πόλη ύπῆρξε σημαντική για όλους τους λαούς τής περιοχής, διότι αποτέλεσε προπύργιο Όρθοδοξίας και Έλληνισμού. Έτσι θά αναπτυχθεί και στό άμεσο μέλλον, τώρα μάλιστα πού ή πώση του Κομμουνισμού όδήγησε τους γειτονικούς λαούς νά ξαναβρούν τήν βυζαντινή κληρονομιά τους. Ή Θεσσαλονίκη μᾶς συνδέει μέ τόν ένδοξο βυζαντινισμό μας και μαρτυρεί τή διαχρονική συνέχεια του Έλληνισμού.

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΛΗΘΕΙΑ 14.1.2016

